

OPENBARING

14-16

God spaart het trouwe overblijfsel en
vultrekt Zijn oordeel over Jeruzalem

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/openbaring/14-16

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding op Openbaring 14-16	2 min	5
2	De verzegelde 144.000	5 min	6
3	De 144.000 op de berg Sion	2 min	8
4	Maagdelijkheid als geestelijke reinheid	3 min	10
5	Eerstelingen en ware Israëlieten	5 min	11
6	De reeks engelen in Openbaring 14	4 min	14
7	De engel met het eeuwige evangelie	4 min	16
8	De aankondiging van Babylons val	5 min	18
9	Babylon: Rome of Jeruzalem?	2 min	21
10	Jeruzalem en de koningen van het land	4 min	23
11	Het merkteken en Gods toorn	4 min	25
12	Eeuwige rook als beeld van oordeel	6 min	27
13	De zaligheid van wie in de Heer sterven	2 min	30
14	De graan- en druivenoogst	4 min	31

15	Tarwe en kaf bij Johannes de Doper	3 min	34
16	Israël vertrapt in de wijnpers	2 min	36
17	De overwinnaars bij de glazen zee	2 min	37
18	Gods heerlijkheid in de nieuwe tempel	3 min	38
19	De eerste schaal en de plagen van Egypte	3 min	41
20	De zee en de waterbronnen worden bloed	2 min	43
21	Vergelding voor het bloed van profeten	3 min	44
22	De vierde schaal en de verzengende zon	3 min	46
23	De vijfde schaal over Rome	4 min	48
24	De Eufraat en de koningen uit het oosten	3 min	50
25	De val van Babylon als historisch beeld	3 min	51
26	Demonische geesten en Armageddon	1 min	53
27	Megiddo als beeld van Israëls nederlaag	2 min	54
28	De grote dag van de Heer	2 min	55
29	De zevende schaal en de grote aardbeving	3 min	56

30	Jeruzalem valt uiteen in drie delen	2 min	57
31	Verdwijnende bergen en geweldige hagel	2 min	58
32	Josephus over stenen van een talent	3 min	59
33	De komst van de Zoon en Jeruzalems val	3 min	61
	Om verder te lezen		62

1

Inleiding op Openbaring 14-16

We gaan verder met onze studie van Openbaring, bij hoofdstuk 14. Dat betekent dat we zojuist een gedeelte achter de rug hebben, de hoofdstukken 10 tot en met 13, waarin een tijdsperiode wordt besproken die 42 maanden, 1.260 dagen, of een tijd, tijden en een halve tijd wordt genoemd. We hebben geruime tijd besteed aan deze passages en aan de dingen waarvan wordt gezegd dat ze met die periode samenhangen. Ik geloof niet dat die hoofdstukken over het jaar 70 na Christus gaan. Ik geloof niet dat die hoofdstukken de val van Jeruzalem beschrijven. Ik geloof dat ze gaan over de hele gemeentetijd, die eindigt met de uiteindelijke eschatologische wederkomst van Christus.

We hebben bijvoorbeeld in hoofdstuk 11 iets gezien wat volgens mij de wederkomst van Christus is. We hebben die daar zelfs meer dan eens gezien, want de 2 getuigen werden opgenomen naar de hemel, tot de troon van God. Ik vat dat op als de opname, bij de wederkomst van Christus. Ook zagen we in hoofdstuk 11 het klinken van de 7e bazuin. Ook dat is volgens mij een verwijzing naar de wederkomst van Christus.

Dat ligt nu achter ons. We zijn nu bij hoofdstuk 14 aangekomen, en ik heb gezegd dat de hoofdstukken 10 tot en met 13 volgens mij een soort tussenzin vormen. Dat betekent dat we, zodra we die tussenzin verlaten, terugkomen bij het hoofdonderwerp van het boek. Ik geloof dat Johannes onze aandacht daarop heeft gevestigd, of dat de Heilige Geest dat heeft gedaan door deze dingen te openbaren, door de 144.000 opnieuw ten tonele te voeren. Ze worden maar twee keer in de Bijbel genoemd: één keer in Openbaring 7 en één keer hier.

We lezen over hen:

2

De verzegelde 144.000

En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Sion, en bij Hem honderdvierenveertigduizend mensen met op hun voorhoofd de Naam van Zijn Vader geschreven. En ik hoorde een geluid uit de hemel, als een geluid van vele wateren en als het geluid van een zware donderslag. En ik hoorde het geluid van citerspellers die op hun citers spelen. En zij zongen als een nieuw lied vóór de troon, vóór de vier dieren en de ouderlingen. En niemand kon dat lied leren behalve de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht waren. Zij zijn het die niet met vrouwen bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Dezen zijn het die het Lam volgen waar Het ook naartoe gaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen, als eerstelingen voor God en het Lam. En in hun mond is geen leugen gevonden, want zij zijn smetteloos voor de troon van God.

OPENBARING 14:1-5

We kwamen deze mensen tegen in hoofdstuk 7. Daar werd ons niet veel over hen verteld. Hoewel daar veel meer verzen aan hen werden besteed dan hier, bestond het grootste deel van die verzen uit de opsomming:

12.000 uit de stam Aser, 12.000 uit de stam Gad, 12.000 uit de stam Juda, 12.000 uit de stam Efraïm,

enzovoort: 12.000 uit elk van de 12 stammen. Daaraan werd het grootste deel van de verzen in de eerste helft van hoofdstuk 7 besteed.

Maar in hoofdstuk 7 wordt ons verteld dat ze op hun voorhoofd verzegeld werden. Ze ontvingen het zegel van God op hun voorhoofd, zodat ze gespaard zouden blijven wanneer de beproevingen op het punt stonden te komen en het oordeel werd

uitgegoten. We ontdekten dat toen de sprinkhanen bij de 5e bazuin werden losgelaten, hun werd gezegd dat ze alle mensen mochten kwellen, behalve degenen die het zegel van God op hun voorhoofd hadden. Dat wil zeggen: behalve de 144.000.

Zoals Israël in Egypte gespaard bleef toen in de dagen van Mozes de plagen werden uitgegoten, zo bleven ook de 144.000 voor die plagen gespaard. Ze waren in de wereld, maar ze waren niet aan de plagen onderworpen, omdat ze Gods volk waren. Het zegel van God is daarom het teken dat ze God toebehoren. Zoals in de Romeinse wereld een slaaf het brandmerk van zijn meester op zijn voorhoofd droeg, zou dit duidelijk maken dat zij slaven of dienaren van God zijn.

Het verwees natuurlijk ook terug naar Ezechiël 9, zoals we hebben laten zien toen we hoofdstuk 7 behandelden. Ezechiël 9 gaat over de verwoesting van Jeruzalem in 586 voor Christus, toen de Babyloniërs de stad verwoestten, zoals de Romeinen dat kort na de tijd van Christus en de apostelen zouden doen. In Ezechiël 9 zegt hij, met het oog op de naderende Babylonische invasie, dat hij in een visioen 6 engelen, of 6 mannen, zag met strijdbijlen in hun handen, en een 7e die een inktkoker had. Die kreeg de opdracht eropuit te gaan en een teken te zetten op het voorhoofd van iedereen in Jeruzalem die zuchtte en jammerde over de gruweldaden die in die stad werden bedreven.

Dit was het trouwe overblijfsel. Dit was het overblijfsel in Jeruzalem dat Gods zaak was toegedaan. Ze haatten de zonde van de stad. Ze waren als Lot in Sodom,

en als God de rechtvaardige Lot, die leed onder de losbandige levenswandel van normloze mensen, verlost heeft — want deze rechtvaardige, die in hun midden woonde, heeft dag in dag uit zijn rechtvaardige ziel gekweld bij het zien en horen van hun wetteloze daden —

2 PETRUS 2:7-8

In het Jeruzalem van de tijd van Ezechiël was er dus een trouw overblijfsel. In dit visioen zette God een teken op het voorhoofd van iedereen die Zijn gezindheid deelde. Daarna stuurde Hij de 6 mannen met de slachwapens in hun handen eropuit om alle anderen in de stad te doden, maar degenen met het teken op hun hoofd te sparen.

Dit idee om vóór de verwoesting van Jeruzalem het overblijfsel in Jeruzalem van een teken te voorzien, komt uit Ezechiël 9 en wordt in Openbaring 7 overgenomen. De 144.000 werden van een teken voorzien voordat het oordeel kwam. Ik wees er destijds op dat de christelijke Joden, de Joden in het Jeruzalem van de 1e eeuw, uit Jeruzalem vluchtten. Eusebius, de kerkhistoricus, heeft ons verzekerd dat ze van tevoren gewaarschuwd waren dat de Romeinen eraan kwamen. En dus vluchtte iedere christen uit Jeruzalem voordat de stad werd afgesloten, vóór het beleg. Toen de Romeinen de stad belegerden, was er geen enkele christen meer in de stad. Zij werden allemaal voor dit verschrikkelijke oordeel gespaard. Zoals in de tijd van Ezechiël het overblijfsel werd gespaard toen God Jeruzalem door de Babyloniërs verwoestte, zo werd in de tijd van Johannes het overblijfsel gespaard toen God Jeruzalem verwoestte. Dat is wat de 144.000 betekenden.

3

De 144.000 op de berg Sion

Nu worden ze hier opnieuw gezien. We zijn dus terug bij die periode, en nu worden ze op de berg Sion gezien. Veel mensen zeggen dat ze in de hemel zijn. Nu, misschien zijn ze in de hemel. Dat staat er niet per se. De berg Sion is niet de hemel. Bedenk dat er in Hebreëën 12 staat:

Maar u bent genaderd tot de berg Sion en tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen,

HEBREEËN 12:22

Wij zijn gekomen bij Jeruzalem, het hemelse Jeruzalem, dat de schrijver van Hebreeën aanduidt als:

tot een feestelijke vergadering en de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen,

HEBREEËN 12:23

Onze namen staan dus in de hemel opgeschreven, maar wij zijn niet in de hemel. Wij zijn niet lichamelijk in de hemel. Wij zijn lichamelijk op aarde. Wij zijn de algemene vergadering en gemeente van de eerstgeborenen, die de schrijver van Hebreeën Sion noemt, de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, de gemeente. Hij zegt dat wij tot dit Sion zijn gekomen.

Deze 144.000 zijn dus gekomen, net zoals de lezers van het boek Hebreeën gekomen waren. De lezers van het boek Hebreeën waren natuurlijk Joodse christenen in de eerste eeuw, vóór de verwoesting van Jeruzalem. Hebreeën werd dus aan precies deze mensen geschreven. We zien hen op de berg Sion, zoals de schrijver van Hebreeën zegt dat ze daar waren.

Ze zingen een nieuw lied. Er wordt ons niets verteld over de inhoud van het lied. Het moet nogal ingewikkeld zijn, want niemand kon het leren behalve zij. Ik veronderstel dat dit betekent dat niemand in Jeruzalem dit lied kon zingen behalve zij, omdat alleen zij uit de stad waren gered. Hun lied was ongetwijfeld een lied van behoud, want er wordt gezegd dat niemand het lied kende behalve de 144.000 die van de aarde waren verlost. Het feit dat zij verlost waren, wordt ongetwijfeld vermeld omdat dit iets met de inhoud van hun lied te maken heeft. Ze zingen over verlossing.

4

Maagdelijkheid als geestelijke reinheid

De werkelijk interessante gedeelten van deze passage zijn de verzen 4 en 5. Daar krijgen we in twee verzen meer informatie over deze 144.000 dan in de hele rest van de Bijbel bij elkaar. In vers 4 wordt ons gezegd:

Zij zijn het die niet met vrouwen bevlekt zijn, want zij zijn maagden. Dezen zijn het die het Lam volgen waar Het ook naartoe gaat. Dezen zijn gekocht uit de mensen, als eerstelingen voor God en het Lam.

OPENBARING 14:4

We moeten bedenken dat we in Openbaring met symboliek te maken hebben. Dit zijn niet noodzakelijk letterlijk maagden. Als maagdelijkheid een voorwaarde was om tot de verlostten te behoren, zou dat in wezen neerkomen op het onderwijzen van wat Paulus leringen van demonen noemde. Paulus zei tegen Timotheüs in 1 Timotheüs 4 dat sommigen in de laatste dagen leringen van demonen zouden onderwijzen en mensen zouden verbieden te trouwen. Als je maagd moest zijn om tot deze groep te behoren, zou je uiteraard verboden moeten worden om te trouwen. De Bijbel hecht beslist niet meer waarde aan maagdelijkheid dan aan het huwelijk.

Dit is symbolisch, omdat de stad Babylon de Hoer wordt genoemd. In tegenstelling tot de losbandige immoraliteit van de stad en haar geestelijke overspel hebben deze mensen zichzelf rein bewaard. Zij zijn niet verontreinigd door de hoererij van de stad. Ik denk dat dit met maagdelijkheid wordt bedoeld. Zij zijn rein. De bewoordingen spreken natuurlijk over lichamelijke maagdelijkheid, maar zoals in de meeste gevallen in Openbaring zijn deze dingen een zinnebeeld van iets geestelijks, of van iets anders dan precies datgene wat ze noemen.

Dit is een voorbeeld van dingen die niet precies worden weergegeven zoals ze werkelijk zijn. Jezus is niet echt een lam. Jezus is een mens. Hij is God. Hij is de Zoon van God. Hij is geen lam, maar door het hele boek Openbaring heen is Hij een lam. Het is

symbolisch. Hij wordt als een lam afgebeeld, en zij volgen het Lam. Het is een interessante omkering van hoe het normaal gesproken gaat. Gewoonlijk volgen lammeren herders, maar deze mensen volgen het Lam waar Hij ook heengaat.

Dit is eenvoudigweg de manier waarop het boek Openbaring zegt dat zij christenen zijn. Zij zijn volgelingen van Jezus. Uit hoofdstuk 7 weten we dat zij Joods zijn, omdat zij uit alle twaalf stammen van Israël komen. Nu leren we dat zij christenen zijn. Het zijn dus Joodse christenen, en het zijn onbevleete Joodse christenen.

5

Eerstelingen en ware Israëlieten

Wat leren we nog meer over hen? Zij waren uit de mensen verlost. Alle christenen zijn uit de mensen verlost. Zij zijn dus christenen en hebben dit met alle christenen gemeen. Maar er staat dat zij de eerstelingen voor God en voor het Lam zijn. Zoals ik al zei, wordt hiermee onthuld wie zij zijn. Zij zijn de eersten die in de gemeente werden binnengehaald als oogst.

Uit de kerkgeschiedenis weten we dat de eerste mensen die behouden werden, Joden in Jeruzalem waren op de dag van Pinksteren. En enige tijd daarna waren alle bekeerlingen Joods. Zij waren allemaal in Jeruzalem. Jarenlang was de gemeente in Jeruzalem de enige gemeente. Het duurde enige tijd voordat vervolging en de dood van Stefanus de christenen daarvandaan verdreven, zodat ze elders gemeenten gingen stichten. Maar de gemeente in Jeruzalem was in de eerste eeuw de oorspronkelijke eerstelingenogst van God.

Jakobus schrijft in zijn brief aan Joden uit de eerste eeuw die christenen zijn. In Jakobus 1:1 zegt hij zelfs:

Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heere Jezus Christus, aan de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn: wees verheugd!

JAKOBUS 1:1

Hij schrijft dus aan mensen uit de twaalf stammen. De 144.000 komen ook uit de twaalf stammen. Dat wordt ons uitvoerig verteld doordat we de aantallen uit elke stam krijgen. Jakobus schrijft dus aan gelovigen in Christus die tot de twaalf stammen behoren, en in Jakobus 1:18 zegt hij tegen hen:

Overeenkomstig Zijn wil heeft Hij ons gebaad door het Woord van de waarheid, opdat wij in zeker opzicht eerstelingen van Zijn schepselen zouden zijn.

JAKOBUS 1:18

De Joodse christenen in de eerste eeuw, onder wie Jakobus, die zelf een Joodse christen uit de eerste eeuw was, waren dus de eerstelingen van Gods schepselen. De oogst omvatte uiteindelijk natuurlijk veel heidenen. Er werden ook veel heidenen binnengebracht, maar de Joodse gelovigen waren de eerstelingen. En over de 144.000 wordt gezegd dat zij dat zijn. Zij ontkwamen aan de Holocaust van het jaar 70. Zij zijn christelijke Joden uit de eerste eeuw, eerstelingen.

In Openbaring 14:5 staat:

En in hun mond is geen leugen gevonden, want zij zijn smetteloos voor de troon van God.

OPENBARING 14:5

en dat is wat Jezus zei over Nathanaël, die deel uitmaakte van het trouwe Joodse overblijfsel. Toen Nathanaël in Johannes 1 naar Jezus toe kwam, zei Hij:

Zie, werkelijk een Israëliet in wie geen bedrog is!

JOHANNES 1:47

Een ware Israëliet was iemand die dat innerlijk was, iemand die eerlijk van hart was. Zoals Paulus in Romeinen 2:28 zei:

Want niet h j is Jood die het in het openbaar is, en niet d t is besnijdenis die in het openbaar in het vlees plaatsvindt,

ROMEINEN 2:28

Nathanaël was een voorbeeld van dat trouwe overblijfsel in Israël in die tijd, over wie Jezus zei:

Er is geen bedrog, geen dubbelhartigheid en geen huichelarij in hem.

Je weet hoezeer Jezus een afkeer had van de huichelarij van de religieuze leiders van Zijn tijd en hen vaak huichelaars noemde. Hier was een Jood die totaal geen huichelaar was. Er was helemaal geen bedrog in hem. Uit zulke mensen bestond het overblijfsel. De afvalligen waren de huichelaars. Het overblijfsel bestond uit de oprechten, de mensen zonder aanstellerij, degenen in wie geen bedrog was. En zo was er ook in deze 144.000, net als in Nathanaël, die ongetwijfeld een van hen was, geen bedrog.

De spreker legt hier een verband via het Engelse woord “guile”. De HSV gebruikt in Openbaring 14:5 “leugen” en in Johannes 1:47 “bedrog”.

En er staat:

Want ze zijn zonder enige fout voor de troon van God.

We hebben hier dus opnieuw met hen kennisgemaakt, en daarna zullen we in Openbaring of elders niets meer over hen horen. Maar door hen opnieuw ter sprake te brengen, zijn we, zoals ik al zei, weer helemaal terug bij het oorspronkelijke onderwerp van het boek. Namelijk dat er een oordeel over Jeruzalem komt, hoewel God Zijn overblijfsel heeft uitgekozen en gespaard. En hier zijn ze. Ze bevinden zich op de ware berg Sion. De fysieke berg Sion zal weldra ontworicht worden, en de stad die erop ligt zal worden platgebrand en verwoest. Maar er is een ware berg Sion, een hemels Jeruzalem, en zij maken deel uit van die gemeenschap.

6

De reeks engelen in Openbaring 14

Het volgende visioen... Trouwens, dit hoofdstuk bestaat uit een reeks visioenen. Ik moet er misschien nog aan toevoegen dat velen in dit gedeelte een reeks van zeven dingen hebben proberen te vinden, omdat in de meeste gedeelten van Openbaring een reeks van zeven dingen voorkomt. Er zijn zeven brieven aan zeven gemeenten. Er zijn zeven zegels die elk afzonderlijk worden verbroken. Er zijn zeven bazuinen waarop telkens afzonderlijk wordt geblazen. In hoofdstuk 16 zullen er zeven schalen van toorn zijn die elk afzonderlijk worden uitgegoten. Welke reeks van zeven zouden we hier in dit hoofdstuk kunnen vinden?

Dit is anders dan die andere gevallen. Er wordt niet afgeteld. Er worden geen eerste, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde genoemd: de eerste deed dit en de tweede deed dat, zoals in die andere gedeelten wel gebeurt. Toch hebben velen gemeend dat dit een gedeelte over zeven engelen is. Het eerste wat we in vers 6 zien, is:

En ik zag een andere engel, die hoog aan de hemel vloog. En hij had het eeuwige Evangelie, om dat te verkondigen aan hen die op de aarde wonen, en aan elke natie, stam, taal en volk.

OPENBARING 14:6

Dan staat er in vers 8:

En een andere engel volgde, die zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, de grote stad, omdat zij alle volken van de wijn van de toorn van haar hoererij heeft laten drinken.

OPENBARING 14:8

en in vers 9:

En een derde engel volgde hen, die met een luide stem zei: Als iemand het beest en zijn beeld aanbidt, en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt,

OPENBARING 14:9

Dat is de enige die met een rangtelwoord wordt aangeduid. Maar doordat er een nummer aan wordt gegeven, krijgen we misschien een aanwijzing dat het aantal engelen iets is waarop we hier moeten letten.

Hij zegt niet de eerste, tweede, derde en vierde engel, enzovoort, zoals hij dat bij de andere dingen wel doet, maar hij noemt de ene engel na de andere. Dan heb je in vers 15 nog een engel, in vers 17 nog een engel en in vers 18 nog een engel. Het begint er goed uit te zien voor deze theorie dat er zeven engelen zijn. Het enige probleem is dat er, als je klaar bent met de engelen, maar zes zijn. Het zijn er geen zeven. Het zijn er maar zes.

In vers 19 wordt nog een engel genoemd, maar dat is een van de andere engelen. Er staat 'de engel', niet 'nog een engel':

En de engel zond zijn sikkel op de aarde en oogstte de druiven van de wijnstok van de aarde, en wierp die in de grote wijnpersbak van de toorn van God.

OPENBARING 14:19

Hij werd eerder genoemd. Hij is de engel die in vers 17 zijn sikkel heeft. Hij is dus de vijfde engel, die opnieuw wordt genoemd, maar er zijn maar zes engelen.

Maar bedenk dit eens: toen er zeven zegels waren, werden er zes verbroken. En toen het zevende werd verbroken, was er alleen stilte. Er gebeurde niets. Vervolgens verschenen de zeven engelen met de zeven bazuinen als het ware uit het zevende zegel. Toen de zevende buis klonk, was dat natuurlijk het einde van de wereld, en begonnen we de cyclus opnieuw.

Het zevende zegel omvatte in wezen de zeven bazuinen. Zo kan het hier ook zijn: de zeven engelen met de zeven laatste plagen, die in hoofdstuk 15 vers 1 worden voorgesteld, vormen dan samen als het ware de zevende engel. Het zijn er zeven, maar het is mogelijk dat de zevende engel in zeven engelen kan worden verdeeld, net zoals het zevende zegel in zeven bazuinen kon worden verdeeld. Wie zal het zeggen? Hoe dan ook, ik ga van die theorie uit, maar ik ga er niet veel mee doen. Ik wijs daar alleen even op.

7

De engel met het eeuwige evangelie

Ik wil echter wel zeggen dat we de 144.000 hebben gezien. We zouden dat het openingsvisioen van deze reeks kunnen noemen, want telkens wanneer er een reeks van zeven is, is er een openingsvisioen. De 144.000 hier kunnen dus als het openingsvisioen worden gezien. God heeft Zijn dienaren gespaard voordat Hij verwoesting brengt. Maar wat zijn de andere onderdelen hiervan? Vers 6:

Toen zag ik een andere engel hoog in de hemel vliegen, met het eeuwige evangelie om te verkondigen aan de bewoners van de aarde, aan elk volk, elke stam, elke taalgroep en alle mensen, en hij riep luid: Heb ontzag voor God en geef Hem de eer, want het uur van Zijn oordeel is gekomen, en aanbid Hem die de hemel en de aarde, de zee en de waterbronnen heeft gemaakt.

Dat is de eerste engel. Wat doet hij? Hij vliegt door de hemel en predikt wat het eeuwige evangelie wordt genoemd. Wanneer je leest wat hij predikt, herkennen we dat niet als het evangelie. Er staat niets over de dood, de opstanding en de hemelvaart van Jezus. Er staat niets over bekering. Nou, er staat 'geloof', of 'geef God de eer en vrees Hem'. Maar de inhoud van deze boodschap is niet wat wij als het Evangelie zouden herkennen. Het is eerder alleen een aansporing om God te vrezen, omdat Zijn oordeel gekomen is.

Maar ons wordt verteld dat hij het eeuwige evangelie predikt. Dus ik neem aan dat dit een gestileerde weergave is van de boodschap van de christelijke gemeente, en die boodschap is het evangelie. Maar is dit de gemeente? Het futuristische kamp gelooft

dat er tijdens de periode van de grote verdrukking een tijd zal zijn waarin een engel of engelen door de hemel vliegen en het evangelie hardop prediken, alsof het door een luidspreker klinkt.

Wanneer iemand aanvoert dat de gemeente niet vóór de grote verdrukking kan worden opgenomen omdat Jezus zei:

En dit Evangelie van het Koninkrijk zal in heel de wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken; en dan zal het einde komen.

MATTHEÛS 24:14

dan luidt het antwoord vanuit de bedelingenleer: ‘Nou, dat is geen probleem. De gemeente kan worden opgenomen en het evangelie kan nog steeds aan alle volken worden gepredikt, want Openbaring 14:6 vertelt ons dat er tijdens de periode van de grote verdrukking een engel door de hemel vliegt en het evangelie predikt.’

Ten eerste wordt er nergens gezegd dat dit tijdens een periode van de grote verdrukking gebeurt. Dat wil ik benadrukken. Nergens in Openbaring staat dat we hier over een periode van de grote verdrukking lezen. Dat is een aanname die door de bedelingenleer is ingevoerd. Maar of dat nu zo is of niet, het is evenmin duidelijk dat we dit als een letterlijke engel moeten opvatten. Door het hele boek Openbaring heen vertegenwoordigen engelen bepaalde begrippen, net zoals andere dingen in de symboliek dat doen. Ik neig tot de opvatting dat deze engel die overal ter wereld het evangelie predikt, eenvoudigweg de prediking van het evangelie overal ter wereld voorstelt. En die prediking wordt in feite door de gemeente verricht.

De gemeente is een engel. De gemeente is een boodschapper. Het woord angelos betekent een boodschapper. De gemeente is Gods boodschapper, en de gemeente predikt het evangelie overal ter wereld. Dat dit hier wordt genoemd, nadat de 144.000 zijn gezien, volgt hetzelfde patroon als Openbaring 7. Nadat we de eerste veertien verzen van Openbaring 7 hadden gezien, waar over de 144.000 wordt gesproken, zagen we vervolgens een ontelbare menigte mensen die uit elke natie, elk volk, elk geslacht en elke taal behouden waren — heidenen.

We lezen in Openbaring 7 dus eerst over de behouden Joden, de eerstelingen van de oogst, en daarna over een ontelbare menigte heidenen die het resultaat is van de evangelieverkondiging aan de wereld. Het evangelie werd eerst in Jeruzalem, Judea en Samaria gepredikt, en uiteindelijk tot in de verste delen van de aarde. Er wordt hier dus verwezen naar de prediking van het Evangelie overal ter wereld. Daar moeten we onze aandacht op richten voordat we naar de rampen kijken die beschreven zullen worden.

8

De aankondiging van Babylons val

Vers 8:

En een andere engel volgde, die zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, de grote stad, omdat zij alle volken van de wijn van de toorn van haar hoererij heeft laten drinken.

OPENBARING 14:8

Babylon is hiervoor in Openbaring niet genoemd. Babylon zal in hoofdstuk 17 uitvoerig worden beschreven, en de val van Babylon zal in Openbaring 18 worden uitgeroepen. Dit is een soort vooruitblik. Maar een van de dingen die dit voor een leraar lastig maken, is dat we Babylon moeten identificeren als we deze uitspraak willen begrijpen:

Babylon is gevallen. Daarvoor moeten we vooruitkijken en alvast dingen uit latere lezingen verklappen, want hier wordt Babylon helemaal niet geïdentificeerd. Er is alleen de aankondiging:

Babylon is gevallen.

Hij zegt wel dat zij alle volken heeft laten drinken van de wijn van de toorn van haar hoererij, maar ook dat is niet bepaald een duidelijke aanwijzing.

Babylon zal in hoofdstuk 16 nog een tweede keer bij name worden genoemd, en dat is nog steeds voordat we echt de formele introductie krijgen. In hoofdstuk 16, vers 19, staat:

En de grote stad viel in drie stukken uiteen en de steden van de heidenvolken stortten in. En het grote Babylon kwam bij God in gedachtenis, en Hij gaf haar de drinkbeker met de wijn van Zijn grimmige toorn.

OPENBARING 16:19

De eerste vermelding van Babylon in Openbaring staat dus hier, wanneer een andere engel rondvliegt en zegt:

Babylon is gevallen.

Wanneer vervolgens de zevende schaal van de toorn wordt uitgegoten, lezen we dat Babylon haar verdiende loon krijgt. Maar daarna, in hoofdstuk 17, dat op deze twee verwijzingen volgt, maken we kennis met Babylon alsof we haar nog nooit eerder hebben gezien of van haar hebben gehoord. Johannes wordt meegenomen naar een woestijn, waar hij het beest ziet. Ook het beest wordt beschreven alsof we er nog nooit eerder van hebben gehoord. Dan wordt deze vrouw gezien, deze hoer, van wie wordt gezegd dat zij Geheimenis, het grote Babylon is, de moeder van de hoeren. Hoofdstuk 18 gaat helemaal over hoe Babylon is gevallen, en over wie daarover weeklaagt en wie zich daarover verheugt.

We zullen in hoofdstuk 17 en 18 dus meer informatie krijgen over wie Babylon is. Maar het is voldoende om te zeggen dat het niet het letterlijke Babylon is, net zoals zo veel dingen die in Openbaring worden genoemd symbolische namen hebben. Babylon is dus een symbolische naam. Dat wordt ons in feite duidelijk verteld in hoofdstuk 17, vers 5, waar staat:

En op haar voorhoofd stond een naam geschreven: Geheimenis, het grote Babylon, de moeder van de hoeren en van de gruwelen van de aarde.

OPENBARING 17:5

Niet alleen Babylon, maar Geheimenis, het grote Babylon. Het is een verborgenheid. Wie is dit Babylon? Dit is niet het historische Babylon. En we ontdekken bepaalde dingen over haar die ons in bepaalde richtingen wijzen.

Het is een of andere stad, want in vers 8 wordt zij genoemd:

En een andere engel volgde, die zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, de grote stad, omdat zij alle volken van de wijn van de toorn van haar hoererij heeft laten drinken.

OPENBARING 14:8

En in hoofdstuk 16, vers 19:

die grote stad viel uiteen. Nu zijn we de grote stad al eerder tegengekomen, in hoofdstuk 11. In hoofdstuk 11, vers 8, lezen we voor het eerst over de grote stad, al werd Babylon daar niet als de naam van de grote stad gegeven. In Openbaring 11:8 stond:

En hun dode lichamen zullen liggen op de straat van de grote stad, die in geestelijke zin genoemd wordt Sodom en Egypte, waar ook onze Heere werd gekruisigd.

OPENBARING 11:8

dat wil zeggen, die van de twee getuigen, De grote stad wordt dus geestelijk Sodom genoemd, zij wordt geestelijk Egypte genoemd en zij wordt op verborgen wijze Babylon genoemd. Het is de grote stad die al de namen draagt van deze heidense vijanden van Israël en voorwerpen van Gods toorn in de tijd van het Oude Testament. Maar welke stad is het? Dat wordt ons daar in vers 8 van hoofdstuk 11 verteld: het is de stad waar onze Heere werd gekruisigd. Dat beperkt de mogelijkheden. Er is maar één stad waar onze Heere werd gekruisigd. Dat is Jeruzalem.

De grote stad is dus Jeruzalem. Zij wordt geestelijk Sodom genoemd. Zij wordt geestelijk Egypte genoemd. Zij wordt ook Babylon genoemd. En later wordt ons verteld dat Babylon schuldig was aan al het bloed van de profeten. Babylon was dronken van het bloed van de heiligen en de profeten. En Jezus zei dat Jeruzalem degene was die de profeten doodt en degenen die naar haar gezonden waren. Het lijkt er dus op dat Babylon Jeruzalem is.

9

Babylon: Rome of Jeruzalem?

Natuurlijk zeggen uitleggers vaker dat het Rome is. Een deel van de beschrijving van Babylon in hoofdstuk 17 heeft mensen ertoe gebracht te geloven dat het Rome is. Daar is echter een probleem mee, want de vrouw die in hoofdstuk 17 Babylon is, wordt gezien terwijl zij op een beest rijdt, en dat beest wordt vaak met Rome vereenzelvigd. Het beest en de vrouw zijn niet dezelfde entiteit. Er kan zeker voor worden gepleit dat het beest met Rome wordt vereenzelvigd. De vrouw is echter niet het beest. Het beest haat de vrouw zelfs en vernietigt haar uiteindelijk. Dat ontdek je als je hoofdstuk 17 leest. We zullen er later verder op ingaan.

We kunnen kijken naar hoofdstuk 17, vers 15:

En hij zei tegen mij: De wateren die u gezien hebt, waaraan de hoer zit, zijn volken, menigten, naties en talen.

OPENBARING 17:15

Nu zit zij op het beest. Het beest vertegenwoordigt volken, menigten, naties, talen, enzovoort.

En de tien hoorns die u op het beest zag, die zullen de hoer haten, en haar berooid en naakt maken, en zij zullen haar vlees eten, en haar met vuur verbranden.

OPENBARING 17:16

Nu hebben de tien horens en het beest kenmerken die er zeker op zouden kunnen wijzen dat ze met Rome vereenzelvigd moeten worden, maar dat geldt niet voor de hoer. Zij rijdt op het beest, maar het beest haat haar. De tien horens haten haar. Ze keren zich tegen haar. Ze doden haar en verbranden haar met vuur. Rome verbrandde de hoer dus met vuur.

De aanwijzing die duidelijk maakt wie zij is, staat in Openbaring 17:18. Het laatste vers van hoofdstuk 17 zegt:

En de vrouw die u gezien hebt, is de grote stad, die koninklijke heerschappij voert over de koningen van de aarde.

OPENBARING 17:18

Daar staat die term weer. Deze uitspraak heeft mensen er waarschijnlijk meer dan welke andere uitspraak ook toe gebracht te denken dat het Rome is. Let erop dat Johannes tegenover zijn lezers de tegenwoordige tijd gebruikt. Wil je weten wie de vrouw is? We hebben deze verborgenheid: Babylon. Ik kan je vertellen wie het is. Zij is die grote stad die regeert — tegenwoordige tijd in de tijd van Johannes — over de koningen van de aarde.

10

Jeruzalem en de koningen van het land

Babylon stelde in de tijd van Johannes en zijn lezers een stad voor. Hij spreekt in de tegenwoordige tijd. Dit is wie zij is. Maar welke stad heerst over de koningen van de aarde? Je zou kunnen aanvoeren dat Rome in de tijd van Johannes heerste over de koningen van de aarde. Daarom moet de vrouw, Babylon, Rome zijn. Maar we hebben al gezien dat dit niet goed werkt, omdat Rome haar doodt. Zou zij Jeruzalem kunnen zijn? Rome heeft Jeruzalem inderdaad verwoest en platgebrand. Dat past. Alles past in feite bij Jeruzalem, met als enige moeilijkheid dat Jeruzalem niet over de koningen van de aarde heerste.

Maar ik heb hier al eerder op gewezen. De uitdrukking ‘de koningen van de aarde’, die vaak voorkomt in Openbaring, komt ook voor in het boek Handelingen, met dezelfde Griekse uitdrukking. Ze staat in het gebed van de discipelen in Handelingen 4. In Handelingen 4 citeren de discipelen in hun gebed uit Psalm 2. In Handelingen 4:25 zeggen de discipelen:

en Die bij monde van David, Uw knecht, gezegd hebt: Waarom woeden de heidenvolken en bedenken de volken wat inhoudsloos is? De koningen van de aarde stellen zich op en de vorsten spannen samen tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde.

HANDELINGEN 4:25-26

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Psalmen 2, maar de bewoording is Handelingen 4:25-26.

En hier citeren ze Psalm 2. ‘De koningen van de aarde’ is dezelfde uitdrukking die we in Openbaring vinden.

Dat is dus het citaat. Daarna geven ze de interpretatie:

Want, in waarheid, tegen Uw heilig Kind Jezus, Die U gezalfd hebt, zijn Herodes en Pontius Pilatus samen met de heidenen en de volken van Israël bijeengekomen, om alles te doen wat Uw hand en Uw raadsbesluit van tevoren bepaald had dat er gebeuren zou.

HANDELINGEN 4:27-28

Dat is de Christus, de Gezalfde. Met andere woorden: Heere, U sprak hierover in Psalm 2. U zei dat de koningen van de aarde en de machthebbers zich tegen U en tegen Uw Messias zouden verzetten. En dat is beslist wat er gebeurd is, zeggen ze. Pontius Pilatus, Herodes, de heidenen, de machthebbers van Israël: ze zijn allemaal tegen Christus in verzet gekomen, precies zoals Psalm 2 zei. Maar zie je wat ze doen? Ze nemen de uitdrukking ‘de koningen van de aarde’ en duiden daarmee Pilatus, Herodes, het Sanhedrin, de mensen die Jezus kruisigden en de machthebbers van Israël aan. Bedenk dat het woord ‘aarde’ in het Grieks ook ‘land’ kan betekenen. De koningen van de aarde worden dus opgevat als de machthebbers van het land Israël. Pilatus was geen koning. Herodes was geen koning. De leden van het Sanhedrin waren geen koningen, maar zij waren wel de machthebbers van het land. De discipelen begrijpen deze uitdrukking, ‘de koningen van de aarde’, zoals die in onze Bijbel vertaald is, dus in werkelijkheid als de machthebbers van het land.

Welke stad heerst nu over de machthebbers van het land? Jeruzalem was beslist de hoofdstad van het land, en alle machthebbers van het land waren verantwoording verschuldigd aan de hoofdstad. Er blijft dus werkelijk niets over wat ons ervan

weerhoudt Babylon te herkennen als dezelfde grote stad die in geestelijke zin Sodom en Egypte wordt genoemd. In geestelijke zin wordt ze ook Babylon genoemd. Het is, zoals in Openbaring 11:8 staat, de stad

En hun dode lichamen zullen liggen op de straat van de grote stad, die in geestelijke zin genoemd wordt Sodom en Egypte, waar ook onze Heere werd gekruisigd.

OPENBARING 11:8

En haar val wordt aangekondigd in Openbaring 14:8:

En een andere engel volgde, die zei: Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon, de grote stad, omdat zij alle volken van de wijn van de toorn van haar hoererij heeft laten drinken.

OPENBARING 14:8

11

Het merkteken en Gods toorn

Dan vers 9:

En een derde engel volgde hen, die met een luide stem zei: Als iemand het beest en zijn beeld aanbidt, en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt,

OPENBARING 14:9

Denk aan het merkteken op het voorhoofd. De 144.000 hadden de Naam van hun Vader op hun voorhoofd. Het is een symbool van het feit dat je een slaaf bent, een slaaf met een brandmerk: het brandmerk van je eigenaar op je hoofd of op je hand. Daar brachten ze die brandmerken aan, waar ze gemakkelijk te zien waren. Handen

en voorhoofden konden niet zo gemakkelijk met kleding worden bedekt als andere delen van het lichaam. Daarom werd het brandmerk bij een slaaf op die lichaamsdelen aangebracht.

Je hebt dus óf het merkteken van God, óf het merkteken van het systeem van de duivel. En degenen die het merkteken van het systeem van de duivel hebben, die dienaren zijn van het systeem van de duivel in plaats van dienaren van God, over hen staat:

dan zal hij ook drinken van de wijn van de toorn van God, die onvermengd is ingeschonken in de drinkbeker van Zijn toorn, en gepijnigd worden in vuur en zwavel voor het oog van de heilige engelen en van het Lam. En de rook van hun pijniging stijgt op tot in alle eeuwigheid, en zij die het beest en zijn beeld aanbidden, hebben dag en nacht geen rust, evenmin als iemand die het merkteken van zijn naam ontvangt. Hier zien we de volharding van de heiligen. Hier komen openbaar die de geboden van God en het geloof in Jezus in acht nemen.

OPENBARING 14:10-12

Ik moet toegeven dat ik bijna mijn hele leven vond dat deze passage het allerbeste gedeelte in de Bijbel was als bewijs voor de leer van eeuwige pijniging in de hel. Er wordt namelijk gesproken over de rook van hun pijniging, die voor eeuwig en altijd opstijgt, en dat ze dag en nacht geen rust hebben. Dat klinkt mij in de oren als eeuwige pijniging. Maar toen ik het in zijn context ging plaatsen, besepte ik dat er enkele problemen zijn met die identificatie.

Om te beginnen vinden de pijniging en de foltering plaats in de aanwezigheid van het Lam en de heilige engelen. Een van de andere bekende verzen die worden aangevoerd ter ondersteuning van eeuwige pijniging is 2 Thessalonicenzen 1:9. Daar staat:

Zij zullen als straf het eeuwig verderf ondergaan, weg van het aangezicht van de Heere en van de heerlijkheid van Zijn macht,

2 THESSALONICENZEN 1:9

Hoewel het zo in het Grieks staat, voegen de meeste moderne vertalingen een woord toe en geven ze het als volgt weer:

Zij zullen worden gestraft met eeuwige vernietiging, ver van de aanwezigheid van de Heer en de glorie van Zijn macht.

Met andere woorden, het argument dat men gewoonlijk aan dit vers ontleent, is dit: wat de hel ook mag zijn, zij is ver van God. Zij is ver van Zijn aanwezigheid. Zij bevindt zich in de buitenste duisternis. God is licht, en God is zegen en goed, en daar voor eeuwig volledig van verwijderd zijn, dat is de hel. De meeste mensen begrijpen dit specifieke vers, 2 Thessalonicenzen 1:9, dus zo: deze mensen zullen een eeuwige vernietiging ondergaan, ver van de aanwezigheid van de Heere.

Maar als de hel inderdaad per definitie ver van de aanwezigheid van de Heere is, terwijl de pijniging waarover we hier lezen plaatsvindt in de aanwezigheid van het Lam en in de aanwezigheid van de heilige engelen, dan vindt dit niet ergens in een verre, donkere uithoek van de ruimte plaats. Dit lijkt op een arena waar Jezus aanwezig is. Waar gaat dit over?

12

Eeuwige rook als beeld van oordeel

Een van de dingen die onze gedachten in de richting van de hel sturen, is de bewoording over rook die voor eeuwig en altijd opstijgt. Maar we moeten beseffen dat dit niet de enige plaats is waar gesproken wordt over rook die voor eeuwig en altijd

opstijgt. De eerste plaats waar dit voorkomt, is zelfs Jesaja 34, en daaraan is de beeldspraak in Openbaring ontleend. Jesaja 34 zegt dat het een profetie is over de verwoesting van Edom. Jesaja 34:5 zegt:

Want Mijn zwaard is dronken geworden in de hemel. Zie, het zal neerdalen op Edom, op het volk dat Ik geslagen heb met de ban, als een oordeel.

JESAJA 34:5

Edom is nu al tweeduizend jaar uitgestorven. Er zijn geen Edomieten meer. Ze zijn verdwenen. Ze stierven in wezen uit in de tijd van Christus. De familie van Herodes was de laatst bekende Edomitische familie op aarde. Dit oordeel over Edom moet dus beslist in het verleden liggen. Maar wanneer dit wordt beschreven met de apocalyptische beeldspraak die daar in Jesaja 34:9 staat:

Zijn beken zullen veranderd worden in pek, en zijn stof in zwavel; ja, zijn land zal worden tot brandend pek.

JESAJA 34:9

Pek is zoiets als brandende teer.

Dit gaat niet over de hel. Dit gaat over Edom, dat door het oordeel van God werd verwoest. Het oordeel van God wordt symbolisch aangeduid als vuur dat daar voor eeuwig en altijd brandt. Zo spraken Jeremia en Jesaja natuurlijk ook over Gods oordeel over Israël en Gods oordeel over Juda: Zijn toorn, Zijn vuur dat niet werd uitgeblust. We hebben hier dus vuur dat dag noch nacht wordt uitgeblust, en de rook ervan stijgt voor eeuwig en altijd op.

Opstijgende rook, zwavel en vuur zijn beelden, niet iets letterlijks. Edom is beslist niet ten onder gegaan in vuur en zwavel en eeuwige rook. Deze beelden zijn echter ontleend aan Sodom en Gomorra. God verwoestte Sodom en Gomorra met vuur en zwavel. De volgende dag keek Abraham in die richting, en er staat dat de rook van de

stad opsteeg als de rook van een oven en de hemel verduisterde. De rookkolom, het vuur en de zwavel zijn dus beelden die afkomstig zijn van de verwoesting van die heidense stad, Sodom en Gomorra.

De beeldspraak wordt vervolgens toegepast op Edom, dat tweeduizend jaar geleden werd verwoest, maar beslist niet op dezelfde manier. Het werd verwoest doordat Arabische stammen binnenvielen en hen uitroelden, waarna de Nabateeërs hun land overnamen. De Edomieten verdwenen eenvoudigweg. Het gebeurde niet letterlijk door vuur en zwavel, maar hun oordeel wordt in beginsel vergeleken met het oordeel over Sodom en Gomorra, zij het niet wat de wijze van voltrekking betreft.

Zo hebben we ook in Openbaring dezelfde beeldspraak, ontleend aan het oordeel over Edom in Jesaja 34, en nog verder teruggaand aan Sodom en Gomorra. En bedenk: wie is Sodom? Wie wordt in geestelijke zin Sodom genoemd? De stad waar onze Heere werd gekruisigd, wordt in Openbaring in geestelijke zin Sodom genoemd. Daarom lijkt de apocalyptische beeldspraak die op de verwoesting van Edom lijkt, ook op die van Sodom. Als dit het oordeel over Jeruzalem is, dan zou hiermee gezegd worden dat de stad verwoest zou worden en voorgoed verwoest zou blijven.

Nu staat er dat de rook van hun pijniging voor eeuwig en altijd opstijgt. Er staat niet dat hun pijniging opstijgt, maar dat de rook van hun pijniging opstijgt. Hun pijniging vond ongetwijfeld plaats toen ze werden verbrand. Mensen worden gewoonlijk gepijnigd in vuur, niet in rook. Als ze zich in veel rook bevinden, ademen ze die meestal in en sterven ze. In een brandend huis is het zelfs waarschijnlijker dat ze sterven door het inademen van rook dan door het vuur zelf. Hun pijniging vindt plaats in het vuur.

De rook is wat opstijgt wanneer het vuur in wezen is uitgebrand, zoals bij Sodom en Gomorra. Het was de dag nadat Sodom en Gomorra waren verbrand dat Abraham naar buiten ging, in de richting van Sodom keek en de rook ervan zag opstijgen als de rook van een grote oven. Er was geen vuur en geen pijniging meer, maar de opstijgende rook was het gedenkteken van de pijniging die de dag daarvoor had plaatsgevonden. De aanhoudende rook vertelt ons dat daar een vuur is geweest. Waar rook is, was vuur. In dit geval was er het vuur van de pijniging.

De rook die voor eeuwig en altijd opstijgt, hoeft niet per se opgevat te worden als een verwijzing naar eeuwige pijniging in de hel, want dit is niet in de hel. Dit is in de aanwezigheid van God. Dit is niet buiten de aanwezigheid van God. Deze bewoording is ontleend aan de historische verwoesting van het land dat tweeduizend jaar geleden ten onder ging, en is rechtstreeks overgenomen uit de passages die dat beschrijven. De bewoording wordt hier niet letterlijker gebruikt dan in die eerdere passage. Ze wordt in feite op dezelfde manier gebruikt als in Jesaja. Dat denk ik tenminste.

13

De zaligheid van wie in de Heer sterven

Er staat in vers 13:

En ik hoorde een stem uit de hemel tegen mij zeggen: Schrijf: Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun inspanningen, en hun werken volgen met hen.

OPENBARING 14:13

Hoe zat het dan vóór dit moment? Waren mensen die in de Heere stierven vóór dit moment niet gezegend? Is dit een keerpunt in de geschiedenis, vanaf wanneer mensen die in de Heere sterven gezegend zullen zijn, terwijl ze dat daarvoor niet waren?

Veel commentatoren hebben gezegd dat ‘van nu af aan’ betekent: vanaf het moment van hun dood, en niet vanaf dit punt in de geschiedenis. Het betekent niet dat het vanaf dit punt in de geschiedenis zaliger zal zijn om in de Heere te sterven dan vóór dit punt in de geschiedenis. ‘Van nu af aan’ betekent veeleer: vanaf het moment dat ze gestorven zijn. Wanneer ze in de Heere sterven, zijn ze vanaf dat moment zalig. Ik denk dat dit een zinnige interpretatie zou zijn.

Trouwens, in vers 13 is er een stem uit de hemel. Er staat niet of dat een engel was. Als dat zo was, hebben we in dit hoofdstuk zeven engelen, maar er staat niet dat het een engel was. Er zijn veel andere stemmen in dit hoofdstuk die bijna altijd luide stemmen

zijn. Van deze wordt niet gezegd dat hij luid is, maar de meeste daarvan zijn de stemmen van engelen. We hebben een luide stem in vers 7, een luide stem in vers 9, een luide stem in vers 15 en een luide stem in vers 18. We hebben hier ook een stem uit de hemel die spreekt. Ik weet niet zeker hoe die telling samengaat met de andere dingen. Er staat niet dat het een engel was, dus op grond van die ene verwijzing kunnen we niet werkelijk op een totaal van zeven engelen komen. We komen er één tekort.

14

De graan- en druivenoogst

En ik zag, en zie, een witte wolk, en op de wolk zat Iemand als een Mensenzoon, met op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel. En een andere engel kwam uit de tempel en riep met luide stem tegen Hem Die op de wolk zat: Zend Uw sikkel en maai, want het uur om te maaien is voor U gekomen, omdat de oogst van de aarde geheel rijp is geworden. En Hij Die op de wolk zat, zond Zijn sikkel op de aarde, en de aarde werd gemaaid.

OPENBARING 14:14-16

Ik zal de voorkeur geven aan het woord ‘land’, om redenen die ik zal geven zodra ik hier mijn opmerkingen over heb gemaakt.

Het Griekse woord kan zowel met “aarde” als met “land” worden vertaald. De HSV kiest hier voor “aarde”; de spreker kiest met het oog op zijn uitleg voor “land”.

Vers 17:

En een andere engel kwam uit de tempel, die in de hemel is, en ook hij had een scherpe sikkel. En weer een andere engel kwam bij het altaar vandaan, en die had macht over het vuur. En hij riep met luide stem tegen hem die de scherpe sikkel had, en zei: Zend uw scherpe sikkel en oogst de trossen van de wijnstok van de aarde, want de druiven ervan zijn rijp. En de engel zond zijn sikkel op de aarde en oogstte de druiven van de wijnstok van de aarde, en wierp die in de grote wijnpersbak van de toorn van God. En de wijnpersbak werd getreden buiten de stad, en er kwam bloed uit de wijnpersbak, tot aan de tomen van de paarden, zestienhonderd stadiën ver.

OPENBARING 14:17-20

De stad wordt niet bij name genoemd, vermoedelijk. We hebben er eerder over gehoord.

Ik heb dit hele gedeelte gelezen omdat we de twee delen ervan naast elkaar moeten zien. Allereerst is er wat de graanoogst lijkt te zijn, in de verzen 14 tot en met 16. Daarna is er de druivenoogst, het binnenhalen van de druiven, in de verzen 17 tot en met 20. Dit komt overeen met de twee seizoenen in Israël waarin de opbrengst werd binnengehaald. Vroeg in de zomer, met Pinksteren, oogstten ze het graan. De eerstelingen van het graan, van de tarwe, werden met Pinksteren binnengebracht. Later in het jaar, feitelijk na de zomer, rond september, had het fruit de hele zomer de tijd gehad om rijp te worden en haalden ze het fruit binnen. We zien hier dus beide handelingen plaatsvinden. Eerst wordt het graan binnengehaald en daarna de druiven.

Wanneer de druiven hier worden binnengehaald, is dat duidelijk een daad van oordeel. De druiven worden namelijk in een wijnpers geworpen en vertrapt, en hun druivensap wordt bloed genoemd. Let erop dat in vers 20 de wijnpers buiten de stad

werd vertrapt en dat het bloed eruit kwam. Niet druivensap, maar bloed kwam uit de wijnpers, tot aan de hoofdstellen van de paarden, over een afstand van 1.600 stadiën.

Iedere commentator vermeldt gewoonlijk dat 1.600 stadiën, wat ongeveer 296 kilometer is, precies de lengte is van het land Israël, van de noordgrens tot de zuidgrens. Het hele land Israël wordt hier dus aangeduid, van Dan tot Berseba, van het noorden tot het zuiden. De afstand van 296 kilometer is 1.600 furlong, wat in het Grieks ook stadiën zijn. Dat is in feite de lengte van het land Israël. Er wordt dus gezegd dat het hele land met bloed bedekt is, diep in het bloed, tot aan de hoofdstellen van de paarden in het bloed.

Er zouden waarschijnlijk meer mensen moeten sterven om zoveel bloed voort te brengen dan je bij elkaar in het hele Midden-Oosten zou kunnen onderbrengen. Dit is dus ongetwijfeld impressionistisch. Dit is een bloedige slachting. Het is een bloedbad, en het is het gevolg van het binnenhalen en vertrappen van de druiven. Het vertrappen van de druiven is dus een tafereel van oordeel, maar het bijeenbrengen van het graan waarschijnlijk niet.

Ik geloof zelfs dat deze twee handelingen, die overeenkomen met de twee oogstseizoenen in Israël, allereerst voorstellen hoe het overblijfsel op een veilige plaats wordt bijeengebracht. Dat waren de 144.000 die werden gered vóór het oordeel over het land. Daarna kwam het oordeel over het land, zodat het hele land met bloed gevuld was.

15

Tarwe en kaf bij Johannes de Doper

Laat me proberen dat vanuit de Schrift te onderbouwen. Als je kijkt naar Mattheüs 3, naar de prediking van Johannes de Doper, dan zegt Johannes de Doper in Mattheüs 3, vers 12, over Christus:

Zijn wan is in Zijn hand en Hij zal Zijn dorsvloer grondig reinigen en Zijn tarwe in de schuur verzamelen en Hij zal het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden.

MATTHEÛS 3:12

We zijn waarschijnlijk niet bekend met een dorsvloer, tenzij we boer zijn of erover gelezen hebben. Een dorsvloer is de plaats waar het graan na de oogst naartoe werd gebracht. Het werd fijngemaakt, niet tot poeder of meel, maar het werd zo gebroken dat de tarwekorrels van het kaf werden gescheiden. Het kaf zat helemaal door de hoop tarwe heen vermengd. Daarom namen ze een wan of iets wat op een schep leek, een plat voorwerp dat wel wat weg had van een sneeuwschep. Daarmee namen ze grote hoeveelheden ervan en gooiden die op de dorsvloer de lucht in. De wind blies het kaf weg, omdat het veerachtig, harig en licht was. De tarwe was zwaarder en viel dus recht naar beneden. Ze bleven dit doen totdat al het kaf was weggeblazen en ze niets dan tarwe overhadden. Dit was dorsen.

Johannes de Doper zei dat Jezus spoedig zou komen en een wan in Zijn hand had om het graan op Zijn dorsvloer te dorsen. Er zou onmiddellijk een dorsing in Israël plaatsvinden. Er zou in Israël een scheiding komen tussen tarwe en kaf. In Israël was er in die tijd een trouw overblijfsel dat de discipelen van Jezus werd, en er was een afvallige meerderheid die uiteindelijk, nog binnen die generatie, ten onder ging aan de Romeinen. Johannes zei:

Hij heeft Zijn wan in Zijn hand. Hij zal Zijn dorsvloer grondig zuiveren. Hij zal Zijn graan in de schuur verzamelen, of naar een veilige plaats.

Dit gaat niet over de hel, ooit in de toekomst. Dit gaat over wat op het punt stond te gebeuren. Johannes waarschuwt de Joden van zijn tijd dat Jezus onmiddellijk kwam en deze scheiding tussen de tarwe en het kaf zou maken. De tarwe zou gered worden. Zij waren het overblijfsel dat Jezus volgde. Het kaf zou een vurig oordeel ondergaan.

Let ook op vers 10. Johannes spreekt in dezelfde trant en zegt:

De bijl ligt zelfs al aan de wortel van de bomen; elke boom dan die geen goede vrucht voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen.

MATTHEÛS 3:10

We hebben dus de vrucht en het graan, en God is de oogster en degene die want. Johannes zei dat het toen gebeurde. De bijl lag al klaar aan de wortel van de boom. Dit was niet iets in de verre toekomst. Dit stond op het punt te gebeuren, zei Johannes. De vruchteloze bomen zouden in het vuur worden geworpen. Het kaf zou in het vuur worden verbrand.

Maar met het graan is het anders. Het graan zal in een graanschuur worden verzameld. Het zal in een schuur worden gebracht, waar het veilig en beschermd wordt bewaard voordat het oordeel over de goddelozen plaatsvindt. Dit was natuurlijk het overblijfsel van Israël dat in Christus behouden werd, uit Jeruzalem ontsnapte en daar niet meer aanwezig was toen het oordeel kwam. Het verzamelen van de tarwe komt dus eerst. In dit beeld in Openbaring worden de goeden, de rechtvaardigen, uit Israël verzameld voordat de Romeinen komen en hen vertrappen.

16

Israël vertrapt in de wijnpers

Nu hebben we deze wijnstok van het land, die in de wijnpers wordt geworpen. Er bestaat geen twijfel over wat de wijnstok is, want in het hele Oude Testament is Israël de wijnstok en de wijngaard. In Jesaja 5:7 staat zelfs:

Want de wijngaard van de HEERE van de legermachten is het huis van Israël, en de mannen van Juda zijn Zijn lievelingsplant. Hij verwachtte goed bestuur, maar zie, het werd bloedbestuur, gerechtigheid, maar zie, het werd geschreeuw.

JESAJA 5:7

Daarmee wordt Zijn wijnstok in de wijngaard bedoeld. De wijnstok van het land is het volk Israël. Die wijnstok wordt in de wijnpers geworpen en vertrapt, en er komt bloed uit, geen druivensap.

Het idee dat het treden in een wijnpers verwijst naar de verwoesting van Jeruzalem komt uit Klaagliederen 1. Direct na het boek Jeremia komt het boek Klaagliederen, en het werd geschreven nadat Jeruzalem in 586 voor Christus was verwoest. Het is een klaaglied over de val van Jeruzalem, iets wat sterk lijkt op wat er in het jaar 70 na Christus gebeurde, alleen met andere aanvallers. In Klaagliederen 1:15 klaagt Jeremia op deze manier. Hij zegt:

De Heere heeft al mijn machtigen in mijn midden verworpen. Hij heeft een samenkomst over mij uitgeroepen om mijn jongemannen te breken. Als in een wijnpers heeft de Heere de maagd, de dochter van Juda, getreden.

KLAAGLIEDEREN 1:15

Dat is min of meer Jeruzalem dat spreekt. De machtige mannen van Jeruzalem, midden in Jeruzalem, werden vertrapt.

Merk op dat de verwoesting van Jeruzalem in Klaagliederen wordt vergeleken met het vertrappen van de mensen in een wijnpers. Het boek Openbaring ontleent natuurlijk veel aan deze oudtestamentische beelden. De verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus leek ook op het treden in een wijnpers, precies zoals wat er in 586 voor Christus gebeurde. Door dit hele hoofdstuk heen hebben we dus de verwoesting van Jeruzalem voor ogen.

17

De overwinnaars bij de glazen zee

Dan hebben we een heel kort hoofdstuk, hoofdstuk 15. Het kan zijn dat dit korte hoofdstuk gezien kan worden als het tussenstuk tussen de zesde en de zevende engel. We hebben in hoofdstuk 14 zes engelen gehad. En zoals ik al zei, de zevende engel zou vereenzelvigd kunnen worden met alle zeven laatste engelen samen, die de laatste plagen brengen. Dit tussenstuk staat ertussenin, zoals er altijd een tussenstuk is tussen het zesde en het zevende onderdeel van een reeks, behalve, zoals we zullen zien, in deze laatste reeks. Dit zijn de laatste oordelen.

En ik zag een ander teken in de hemel, groot en wonderbaarlijk: zeven engelen met de zeven laatste plagen. Want daarmee zal de toorn van God tot een einde gekomen zijn. En ik zag iets als een glazen zee, met vuur gemengd. En de overwinnaars van het beest, van zijn beeld, van zijn merkteken en van het getal van zijn naam stonden bij de glazen zee, met de citers van God.

OPENBARING 15:1-2

Dat was eerder in de hemel gezien, vóór de troon, dus dit moet een tafereel in de hemel zijn.

De overwinnaars van het beest stonden bij de glazen zee — waarschijnlijk doordat ze stierven; dat was hun overwinning. Bedenk dat ze hem overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en dat ze hun leven niet liefhadden tot in de dood. Trouw sterven is in Openbaring een overwinning.

En zij zongen het lied van Mozes, de dienstknecht van God, en het lied van het Lam, met de woorden: Groot en wonderbaarlijk zijn Uw werken, Heere, almachtige God; rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Koning van de heiligen! Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam niet verheerlijken? Immers, U alleen bent heilig. Want alle volken zullen komen en U aanbidden, want Uw oordelen zijn openbaar geworden.

OPENBARING 15:3-4

Het oordeel over Jeruzalem was openbaar geworden, en het gevolg is dat alle volken nu het evangelie horen. Het evangelie gaat verder dan de Joodse zending en bereikt alle volken. Doordat Zijn oordelen openbaar zijn geworden, zullen alle volken komen en Hem aanbidden.

18

Gods heerlijkheid in de nieuwe tempel

En daarna zag ik, en zie, de tempel van de tent van de getuigenis in de hemel werd geopend.

OPENBARING 15:5

Dat is een lange aaneenschakeling van woordgroepen. De tempel van de tabernakel van de getuigenis in de hemel werd geopend.

En de zeven engelen, die de zeven plagen hadden, kwamen uit de tempel, gekleed in smetteloos en blinkend linnen, en omgord om de borst met gouden gordels. En een van de vier dieren gaf de zeven engelen zeven gouden schalen, gevuld met de toorn van God, Die leeft tot in alle eeuwigheid.

OPENBARING 15:6-7

De tempel werd gevuld met rook van de heerlijkheid van God, net zoals toen Salomo de tempel bouwde en toen Mozes de tabernakel bouwde. In Exodus 40, vers 34 en 35, staat dat toen Mozes de tabernakel oprichtte, de heerlijkheid van God hem als een wolk vervulde. Mozes kon niet naar binnen gaan. Toen Salomo de tempel bouwde, staat er in 1 Koningen 8:10-11 dat ook daar een wolk de tempel vulde. De heerlijkheid van de Heere vulde de tempel in een wolk, en de priesters konden niet naar binnen gaan om dienst te doen.

Hier lezen we dat de tempel werd gevuld met rook van de heerlijkheid van God en van Zijn kracht, en dat niemand de tempel kon binnengaan voordat de zeven plagen van de zeven engelen voltooid waren. God staat op het punt verheerlijkt te worden in Zijn nieuwe tempel, omdat de oude niet meer functioneert.

Bedenk dat Jezus, toen Hij de tempel voor de laatste keer verliet, tegen de Joden zei:

Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten.

MATTHEÛS 23:38

Eerder in Zijn bediening zei Hij:

En Hij zei tegen hen die de duiven verkochten: Neem deze dingen van hier weg, maak niet het huis van Mijn Vader tot een huis van koophandel.

JOHANNES 2:16

Maar dat was eerder. Aan het einde van Zijn bediening was het niet meer het huis van Zijn Vader. Zijn Vader was vertrokken. Hij zei:

Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten. Want Ik zeg u: U zult Mij van nu af aan niet zien, totdat u zegt: Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere!

MATTHEÛS 23:38-39

Het huis in Jeruzalem was door God verlaten. Hij trok in een nieuw huis dat van levende stenen is gemaakt: de gemeente van de levende God, die het huis van God is, de tempel van de Heilige Geest. En zo bezit Gods tempel in de hemel, om zo te zeggen — de echte tempel — nu Zijn heerlijkheid. De oude tempel is verlaten.

Maar dat niemand de tempel kon binnengaan, zou er zelfs op kunnen wijzen dat er geen voorbede meer wordt gedaan. Je gaat naar de tempel om te bidden, maar Jeruzalem gaat ten onder en het is te laat om te bidden. Net zoals in de tijd van Jeremia zei God herhaaldelijk tegen Jeremia:

En u, bid niet voor dit volk, hef voor hen geen geroep of gebed aan, dring niet bij Mij aan, want Ik zal niet naar u luisteren.

JEREMIA 7:16

Waarom? Omdat ze te ver waren gegaan. Ze waren ten dode opgeschreven. Hij had het over Jeruzalem, dat door de Babyloniërs verwoest zou worden. Toen Jeruzalem op het punt stond door de Romeinen verwoest te worden, kan het zijn dat dit de boodschap is die hier wordt gegeven. Mensen kunnen de tempel niet binnengaan voordat het oordeel is neergekomen, omdat het te laat is om voor deze mensen te bidden.

19

De eerste schaal en de plagen van Egypte

Nu hoofdstuk 16. Misschien zeg je: „Wat, nu al 16?” Ja, want ik zal niet zoveel opmerkingen maken over hoofdstuk 16. Er staat:

En ik hoorde een luide stem uit de tempel zeggen tegen de zeven engelen: Ga en giet de schalen van de toorn van God uit over de aarde.

OPENBARING 16:1

of over het land.

Het Griekse woord kan zowel met “aarde” als met “land” worden vertaald. De HSV kiest hier voor “aarde”; de spreker gebruikt voor zijn uitleg ook de mogelijke vertaling “land”.

En de eerste ging en goot zijn schaal uit over de aarde, en er kwam een kwaadaardige en schadelijke zweer bij de mensen die het merkteken van het beest hadden en die zijn beeld aanbaden.

OPENBARING 16:2

Of: over de aarde. Als het beest, laten we zeggen, het Romeinse Rijk is, denk je misschien: „De Joden deden dat niet. Ze haatten Rome. Ze waren geen aanbidders van het beest. Hoe kan dit dan Jeruzalem zijn dat zo wordt getroffen, als het gaat om degenen die het beest aanbidden?” Weet je nog dat Pilatus zei:

Maar zij schreeuwden: Weg met Hem, weg met Hem, kruisig Hem! Pilatus zei tegen hen: Moet ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning dan de keizer.

JOHANNES 19:15

toen de Joden zeiden:

Wij hebben geen andere koning dan de keizer Ze kregen de keuze:

Maar u hebt de gewoonte dat ik op het Pascha iemand voor u loslaat. Wilt u dan dat ik de Koning van de Joden voor u loslaat? Zij dan schreeuwden allemaal opnieuw: Niet Deze, maar Barabbas! En Barabbas was een misdadiger.

JOHANNES 18:39-40

Met hun verklaring dat zij geen koning hadden dan de keizer, zetten ze Caesar op de plaats van hun Messias; vervolgens kozen ze Barabbas boven Jezus. Dat is het beest aanbidden. Dat is de kant van het beest kiezen tegen God. Dat is wat ze deden.

Wat over hen komt, is een afzichtelijke zweer. Tijdens de belegering van Jeruzalem, met alle infecties en dergelijke die Josephus beschrijft, hadden de mensen ongetwijfeld overal zweren. Wij krijgen al zweren van slechts een beetje besmetting, en wij leven in een zeer steriele wereld vergeleken met de verschrikkelijke omstandigheden in Jeruzalem tijdens de vijf maanden durende belegering, die Josephus als afschuwelijk beschrijft. Misschien hadden ze over hun hele lichaam zweren.

Maar belangrijker dan het letterlijke is het symbolische, want zweren of puisten waren een van de plagen van Egypte. In Openbaring keren de plagen van Egypte terug. Je hebt plagen waarbij water in bloed verandert. Je hebt plagen van puisten. Je hebt plagen van duisternis. Je hebt plagen van kikkers. Je hebt plagen van sprinkhanen. In Openbaring keren de plagen van Egypte terug.

Niet letterlijk. Openbaring is apocalyptisch. De beschrijvingen brengen vooral ideeën over, en niet noodzakelijk beelden van wat je werkelijk zou zien als je erbij was. Er is ons zelfs verteld dat Jeruzalem in geestelijke zin Egypte wordt genoemd. Egypte werd door zulke plagen geoordeeld. Daarom is het passend dat de symbolische beschrijving van het oordeel over het geestelijke Egypte overeenkomstige plagen bevat.

De eerste schaal van toorn komt overeen met de zesde plaag van Egypte, namelijk puisten. Vers 3:

20

De zee en de waterbronnen worden bloed

En de tweede engel goot zijn schaal uit in de zee, en die werd bloed, als van een dode. En elk levend wezen in de zee stierf.

OPENBARING 16:3

Toen in hoofdstuk 8 de tweede bazuin klonk, veranderde een derde deel van de zee in bloed, stierf een derde deel van de wezens in de zee, werd een derde deel van de schepen verwoest, enzovoort. Nu gaat het om het geheel. Bedenk dat het veranderen van water in bloed ook een Egyptische plaag is. Toen we het over de tweede bazuin hadden, las ik je voor hoe Josephus een veldslag op het Meer van Galilea beschreef, waarbij de Romeinen de Galileeërs in hun boten eenvoudigweg afslachtten. Zelfs wanneer de Galileeërs naar de Romeinen probeerden te zwemmen om hulp te krijgen, hakten die hun hoofd of hun handen af wanneer ze bij hun boten kwamen. Hij zei dat als je de volgende dag naar het Meer van Galilea keek, het er helemaal bloederig uitzag. Je zag een overvloed aan opgezwollen lijken op de oever en scheepswrakken. Dit zijn precies de soorten dingen die Openbaring lijkt te beschrijven. Hoe dan ook, dit zijn impressionistische oordelen, niet noodzakelijk letterlijk. Maar tot op zekere hoogte komen ze overeen met dingen die werkelijk letterlijk gebeurd zijn. Het belangrijkste is echter hun overeenkomst met de plagen van Egypte.

Vers 4:

En de derde engel goot zijn schaal uit in de rivieren en de waterbronnen, en het water werd bloed.

OPENBARING 16:4

Toen de derde bazuin klonk, werden de rivieren en waterbronnen alsem en stierven mensen doordat ze het bittere water dronken. Deze keer is het bloed.

En ik hoorde de engel van de wateren zeggen: U bent rechtvaardig, Heere, Die is en Die was en Die zal zijn, dat U dit oordeel geveld hebt. Aangezien zij het bloed van de heiligen en van de profeten vergoten hebben, hebt U hun ook bloed te drinken gegeven, want zij verdienen het.

OPENBARING 16:5-6

— degenen die geoordeeld worden —

21

Vergelding voor het bloed van profeten

Hieraan kun je meteen zien over wie we het hebben. Zij hebben het bloed van heiligen en profeten vergoten. Kijk naar Lukas, hoofdstuk 13. Niemand minder dan Jezus maakt deze opmerking. Lukas 13:33 tot en met 35. Jezus zei:

Intussen moet Ik heden en morgen en de dag daarna reizen. Het gaat immers niet aan dat een profeet omkomt buiten Jeruzalem. Jeruzalem, Jeruzalem, u die de profeten doodt en stenigt die naar u toe gezonden zijn, hoe vaak heb Ik uw kinderen bijeen willen brengen, op de wijze waarop een hen haar kuikens bijeenbrengt onder haar vleugels, maar u hebt niet gewild! Zie, uw huis wordt als een woestenij voor u achtergelaten. Voorwaar, Ik zeg u dat u Mij niet zult zien, totdat de tijd zal gekomen zijn dat u zult zeggen: Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere.

LUKAS 13:33-35

Jouw huis is door God verlaten. Jij bent degene die de profeten doodt, Jeruzalem. Het is nauwelijks voorstelbaar dat een profeet ergens anders omkomt, zegt Jezus. Het kan niet zo zijn dat een profeet buiten Jeruzalem omkomt.

Kijk nu naar Mattheüs 23. Ook hier is Jezus de spreker. Mattheüs 23:35 en 36. Jezus zei:

opdat over u al het rechtvaardige bloed zal komen dat vergoten is op de aarde, vanaf het bloed van de rechtvaardige Abel tot het bloed van Zacharia, de zoon van Berechja, die u gedood hebt tussen de tempel en het altaar. Voorwaar, Ik zeg u: Al deze dingen zullen komen over dit geslacht.

MATTHEÛS 23:35-36

— Hij spreekt tegen Jeruzalem; als je daaraan twijfelt, kun je een paar verzen teruggaan —

Wie betaalt dus de prijs voor het bloed van de martelaren, de profeten en dat alles? Jezus zei dat al hun bloed op jullie hoofd zou neerkomen, en dat dit in deze generatie zou gebeuren. Jezus legde de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 na Christus uit als de rechtmatige vergelding voor alle profeten die Jeruzalem had gedood. Die generatie zou de prijs betalen.

Wat zegt Openbaring 16? Deze mensen drinken bloed. Het is hun rechtmatige vergelding, omdat zij het bloed van de heiligen en de profeten hebben vergoten. Dit is geen overeenkomst. Dit is een en hetzelfde. Het kan niet zo zijn dat al het bloed van de profeten wordt gewroken op de generatie Joden tegen wie Jezus sprak, en dat ook nog iemand anders er op een ander tijdstip voor wordt gestraft. Hier lezen we over de bestraffing van degenen die de profeten hebben gedood. Dit is de verwoesting van Jeruzalem.

22

De vierde schaal en de verzengende zon

Openbaring 16:7:

En ik hoorde een ander bij het altaar vandaan zeggen: Ja Heere, almachtige God! Uw oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig.

OPENBARING 16:7

Dan vers 8:

En de vierde engel goot zijn schaal uit over de zon, en haar werd macht gegeven de mensen te verzengen met vuur. En de mensen werden verzengd door grote hitte. Maar zij lasterden de Naam van God, Die macht heeft over deze plagen, en zij bekeerden zich niet om Hem eer te geven.

OPENBARING 16:8-9

Dat de zon de mensen verzengt, is symbolisch. Mensen die futurist zijn, zeggen soms: „Dit zal lijken op wat er gebeurt wanneer de ozonlaag is aangetast en we te veel straling krijgen, enzovoort, en we daardoor zullen sterven.” Dat kan in de toekomst gebeuren, maar ik geloof niet dat dit daarover gaat. Dat is het verkeerde tijds kader. Het verzengen door de zon is symbolisch, net zoals het in andere passages symbolisch is dat de zon niet verzengt, waar beloften aan Israël en aan anderen worden gedaan.

Eerder, in hoofdstuk 7 vers 16 bijvoorbeeld, ging het over de menigte die uit de grote verdrukking kwam. Er staat:

Zij zullen geen honger of dorst meer hebben, en geen zonnesteek of enige hitte zal hen treffen. Want het Lam, Dat in het midden van de troon is, zal hen weiden en zal hen geleiden naar de levende waterbronnen. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.

OPENBARING 7:16-17

Dit is de vertroosting die aan Gods volk wordt gegeven. Er wordt onder andere gezegd dat de zon hen niet zal treffen. Maar zelfs dat komt uit eerdere passages, zoals Jesaja hoofdstuk 49. In Jesaja hoofdstuk 49 staat een belofte aan Israël, dat wil zeggen aan het overblijfsel van Israël. We moeten begrijpen dat er verschil is tussen Israël als volk en het overblijfsel. Hij zegt tegen hen in Jesaja 49:10:

Zij zullen geen honger hebben of dorst lijden, hitte en zon zullen hen niet steken, want hun Ontfermer zal hen leiden, Hij zal hen zachtjes leiden naar waterbronnen.

JESAJA 49:10

Dit is dus duidelijk het vers waarop Openbaring 7 zinspeelt.

Maar in Psalm 121, vers 6 en 7, staat:

Dit is Psalm 121:6-7:

De zon zal u overdag niet steken, de maan niet in de nacht. De HEERE zal u bewaren voor alle kwaad, uw ziel zal Hij bewaren.

PSALMEN 121:6-7

Dit is een poëtische manier om te zeggen dat je tegen al het kwaad wordt beschermd. De zon zal je overdag niet treffen en de maan zal je 's nachts niet treffen. Ik heb nog nooit gehoord dat iemand een maansteek kreeg. Een zonnesteek misschien. Maar een

maansteek? Krijgen mensen een maansteek? Treft de maan 's nachts mensen? Nee, dit is poëzie. Het idee is dat niets in het heelal je kwaad zal doen wanneer God je beschermt. Het beeld van God Die je beschermt tegen de zon, tegen verzeniging en zelfs tegen de maan, is het tegenovergestelde hiervan. Nu beschermt God hen niet. Alles doet pijn. Alles keert zich tegen hen. De hele wereld, het hele heelal, is als het ware tegen hen. Ze worden door de zon verzenigd en ze bekeren zich niet. Het is, geloof ik, symbolisch.

23

De vijfde schaal over Rome

Openbaring 16:10 zegt:

En de vijfde engel goot zijn schaal uit over de troon van het beest, en zijn koninkrijk werd verduisterd. En zij beten op hun tong van pijn. En zij lasterden de God van de hemel vanwege hun pijn en vanwege hun zweren, maar zij bekeerden zich niet van hun werken.

OPENBARING 16:10-11

We komen hier figuren tegen met wie we eerder al hebben kennisgemaakt. Het beest verscheen voor het eerst in hoofdstuk 11. Het kwam uit de bodemloze put om oorlog te voeren tegen de twee getuigen. Daarna kwam het beest uit de zee, toen we in hoofdstuk 13 onze eerste echte beschrijving van hem kregen. Later zullen we de vrouw op het beest zien rijden. Het is duidelijk dat deze hoofdstukken niet chronologisch zijn, maar het beest is in Openbaring al een bekende figuur.

Later, in vers 19, zien we dan de stad Babylon. Ook die is al bekend. Uit hoofdstuk 17 weten we dat het beest de hoer, Babylon, haat en haar met vuur vernietigt. De meesten zouden zeggen dat het beest in de tijd van Johannes Rome was. Er bestaan veel opvattingen over Babylon, en beslist niet iedereen zou dit zeggen, maar ik heb je verteld dat ik geloof dat Babylon een andere naam voor Jeruzalem is, net zoals Sodom en Egypte in Openbaring andere namen voor Jeruzalem zijn.

Rond dezelfde tijd gebeurt er iets met Rome en gebeurt er iets met Jeruzalem. De vijfde engel goot zijn schaal uit over de troon van het beest. Dat zou vermoedelijk Rome zijn. Zijn koninkrijk werd vol duisternis en de mensen daar leden hevige pijn. Wat gebeurde er in Rome rond de tijd dat Jeruzalem werd geoordeeld? Een aantal dingen.

Jeruzalem was natuurlijk in oorlog van het jaar 66 tot 70 na Christus. Gedurende een deel van die periode, van 64 tot 68, werd de gemeente in Rome vervolgd. Maar in het jaar 68 na Christus pleegde Nero, de vervolger, zelfmoord. Toen Nero zelfmoord pleegde, was er geen vanzelfsprekende opvolger. Daardoor werd Rome achttien maanden lang verscheurd door een burgeroorlog. Generaals en troonpretendenten riepen zichzelf voor telkens enkele maanden uit tot Caesar, waarna ze werden gedood door de volgende man die Caesar wilde zijn.

Na Nero kwam Galba, daarna Otho en vervolgens Vitellius. Deze drie kwamen binnen slechts anderhalf jaar op en gingen ten onder. Een van hen regeerde volgens mij één maand, als ik me niet vergis, en een ander drie maanden. Dit was een tijd van onrust in Rome. Historici zoals Gibbon, de beroemdste geschiedschrijver over de opkomst en ondergang van het Romeinse Rijk, stellen dat het bijna een wonder is dat het Romeinse Rijk dit overleefde, vanwege de enorme onrust. Er was hongersnood. Er was burgeroorlog. Er werd op straat gemoord. Dit ging anderhalf jaar lang door in Rome, de hoofdstad, tot aan het jaar 70 na Christus.

Zo viel de Joodse oorlog in de tijd samen met wat er na Nero's dood in Rome gebeurde. Het werd het Jaar van de Vijf Keizers genoemd, omdat Nero de eerste was, daarna kwamen er drie, en vervolgens werd Vespasianus natuurlijk keizer. Hij had Jeruzalem belegerd voordat hij naar Rome terugging om keizer te worden en aan al die onrust een einde te maken. Daarna stuurde hij zijn zoon Titus terug om Jeruzalem te belegeren en te verwoesten.

Jeruzalem kwam in diezelfde tijd onder dit oordeel, terwijl ook Rome door een oordeel werd getroffen. Ook de troon van het beest stond onder het oordeel vanwege de vervolging die Nero tegen de gemeente had ontketend. De vijfde engel vertegenwoordigt dus dit oordeel dat over Rome kwam in dezelfde tijd dat Jeruzalem onder het oordeel stond.

24

De Eufraat en de koningen uit het oosten

Dan de zesde engel, in vers 12:

En de zesde engel goot zijn schaal uit over de grote rivier, de Eufraat. En haar water droogde op, zodat de weg gereedgemaakt werd voor de koningen uit de richting waar de zon opgaat.

OPENBARING 16:12

Ik heb al eerder gezegd dat moderne uitleggers van profetieën die de bedelingenleer aanhangen, soms denken dat de koningen uit het oosten China zijn.

Neem bijvoorbeeld het opdrogen van de rivier de Eufraat. Hal Lindsey en andere uitleggers zoals hij hebben geopperd dat de rivier de Eufraat zal opdrogen, zodat de Chinese legers tegen Israël kunnen optrekken voor de slag van Armageddon. We zullen in vers 16 over de slag van Armageddon lezen, dus daar bevinden we ons in het tijdschema. We hebben hier wat futuristen de Chinese legers noemen. De legers die bij de zesde bazuin worden genoemd, telden tweehonderd miljoen man, en Hal denkt dat dit dezelfde legers zijn. Daarom geloven zij dat China met tweehonderd miljoen man zal oprukken. Mao Zedong heeft ooit gezegd dat China een leger van tweehonderd miljoen man op de been kon brengen, en Hal Lindsey geloofde dat dit een bevestiging van zijn theorie was.

Hal Lindsey zei dat de Russen ergens in het noorden, aan de rivier de Eufraat, een dam hebben gebouwd. Hij gelooft dat zij de rivier zullen afdammen en laten opdrogen, zodat de Chinese legers erdoorheen kunnen trekken. Zij denken dat dit is waar het hier over gaat: de rivier de Eufraat droogt op om de weg vrij te maken voor de koningen uit het oosten.

Ik weet niet of degenen die dit opperen diep hebben nagedacht over hoe onwaarschijnlijk dat scenario is. Om te beginnen hoeven legers tegenwoordig geen rivieren te laten opdrogen om ze over te steken. Vroeger moesten ze dat wel. In de tijd van Johannes moesten ze dat wel. In de tijd van het Oude Testament moesten ze dat

wel. Maar legers worden niet door rivieren tegengehouden. Je hoeft een rivier niet te laten opdrogen. We gebruiken vliegtuigen, helikopters, amfibische troepentransportvoertuigen en amfibische tanks. Rivieren vormen geen probleem. Je hoeft een rivier niet te laten opdrogen om voor een modern leger de weg vrij te maken om een gebied binnen te vallen.

Waarom zouden de Chinezen trouwens tweehonderd miljoen man naar het Midden-Oosten sturen, als ze ook gewoon een raket kunnen sturen? Het is erg duur om troepen te sturen. Gaan ze van China naar het Midden-Oosten marcheren? Dat is duur en langzaam. Of gaan ze naar een plek in de buurt vliegen en dan over de Eufraat naar binnen marcheren? Wat wordt hier uitgebeeld? Gelooft iemand werkelijk dat tweehonderd miljoen Chinezen vanuit China door de woestijn zullen marcheren om Israël binnen te vallen? Waarom? De enige reden waarom de Chinezen troepen zouden sturen, is als ze het gebied wilden bezetten. Als ze het alleen maar wilden vernietigen, konden ze raketten sturen. Dan konden ze thuisblijven. Dit idee dat de rivier de Eufraat opdroogt om Chinese legers erdoorheen te laten marcheren, is voor mij niet realistisch.

25

De val van Babylon als historisch beeld

Naar mijn mening is er een veel realistischer manier om dit te begrijpen. We lezen over de val van Babylon, nietwaar? Het geheimenis Babylon. Babylon valt in vers 19. De beeldspraak gaat over de vernietiging van het geestelijke Egypte en het geestelijke Babylon, de twee steden die Israël in de geschiedenis tot slaaf maakten en door God werden geoordeeld, zodat Israël gered zou worden. Bij de redding van het nieuwe Israël worden het nieuwe Egypte en het nieuwe Babylon vernietigd. De plagen in Openbaring herinneren aan de vernietiging van Egypte, en het opdrogen van de rivier de Eufraat en de koningen uit het oosten herinneren aan de vernietiging van Babylon.

Je weet toch nog hoe Babylon ten val kwam? Kores, de Perzische koning uit het oosten, bracht zijn legers uit het oosten. Zij lieten de rivier de Eufraat opdrogen, marcheerden onder de muren van Babylon door en versloegen de stad. Deze beeldspraak beeldt

eenvoudigweg uit dat God legers brengt — die in de daadwerkelijke gebeurtenis Romeinse legers bleken te zijn — en de obstakels wegneemt, zodat ze door de muren heen kunnen breken en Jeruzalem kunnen bereiken, dat het nieuwe Babylon is.

De beeldspraak is natuurlijk symbolisch. Misschien worden mensen het moe dat ik zeg: „Het is symbolisch, het is symbolisch, het is symbolisch”, maar Openbaring is symbolisch. Accepteer het. Het is niet letterlijk, in elk geval niet erg vaak. Zelfs Jezus is in het boek 27 keer een lam, maar Hij is niet letterlijk een lam. Satan is een draak met zeven koppen en tien horens, maar hij is niet letterlijk een reptiel met zeven koppen en tien horens. Dat is symboliek. Alles in Openbaring is symboliek. Dat betekent niet dat er niets letterlijks gebeurt waarnaar de symbolen verwijzen. Maar het betekent wel dat we niet zomaar kunnen zeggen dat het letterlijk moet gebeuren, omdat de rivier de Eufraat voor de koningen uit het oosten opdroogt. We moeten ons afvragen welk denkbeeld dit probeert over te brengen vanuit de geschiedenis van het Oude Testament en de val van Babylon. We hebben het hier over de val van Babylon. Dit gaat dus over de aanval op het nieuwe Babylon.

Trouwens, het tiende legioen van Rome, geloof ik, speelde een belangrijke rol bij het beleg van Jeruzalem. Het was bij de rivier de Eufraat gelegd totdat het werd opgeroepen. De rivier de Eufraat vormde de oostgrens van het Romeinse Rijk en was dus een grens die verdedigd moest worden. Daar bevond zich een legioen Romeinse soldaten. Ik weet niet of het een legioen werd genoemd, maar een of andere eenheid soldaten werd vanaf de rivier de Eufraat naar Jeruzalem gehaald om ertegen op te trekken. Dat kan al dan niet van betekenis zijn, want ik weet niet of we de rivier de Eufraat letterlijk moeten nemen. Maar als we hem letterlijk willen nemen: de Romeinen kwamen daarvandaan, uit het oosten.

26

Demonische geesten en Armageddon

Nu zegt hij in vers 13:

En ik zag uit de bek van de draak, uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten komen, als kikvorsen.

OPENBARING 16:13

Het lijkt op een kikkerplaag, alleen zijn het er deze keer drie. Er wordt gezegd dat dit demonen zijn die komen uit de bek van de draak, die satan is, uit de bek van het beest en uit de mond van de valse profeet. Denk eraan, ik zei dat ik niet geloof dat dit verwijzingen naar personen zijn. De beesten in Daniël waren geen personen. Het waren koninkrijken. Het beest in Openbaring is een koninkrijk, geen persoon. Deze kikkers zijn niet echt kikkers, maar ze herinneren aan de kikkerplaag in Egypte. Dit zijn valse, boze geesten, want het zijn geesten van demonen. In vers 14 staat dat zij tekenen verrichten en uitgaan naar de koningen van de aarde en naar de hele wereld om hen te verzamelen voor de strijd op de grote dag van God de Almachtige.

Zie, Ik kom als een dief. Zalig hij die waakzaam is en op zijn kleren acht geeft, zodat hij niet naakt zal rondlopen en men zijn schaamte niet zal zien.

OPENBARING 16:15

En hij verzamelde hen op de plaats die in het Hebreeuws Armageddon wordt genoemd.

OPENBARING 16:16

wat de berg van Megiddo betekent. 'Arm' is berg: de berg van Megiddo.

27

Megiddo als beeld van Israëls nederlaag

De demonen van de duivel, het beest en de valse profeet trekken de volken mee. Dit zouden de Romeinse troepen zijn, die waren samengesteld uit alle volken die Rome had veroverd. Ze trekken hen mee naar deze plaats, naar deze strijd. Waar is die? Natuurlijk in Israël. Armageddon verwijst naar een plaats in het noorden van Israël. Het is in feite het dal van Megiddo. Armageddon is een vreemd woord dat 'berg van Megiddo' betekent, en er bestaat eigenlijk geen berg die Megiddo heet. De berg Karmel ligt daar. De berg Karmel is waarschijnlijk de berg die het dichtst bij het dal van Megiddo ligt, en misschien is dit een verwijzing naar Karmel. Als dat zo is, kan het een verwijzing zijn naar de confrontatie die Elia daar met de profeten van Baäl had. Ik weet het niet. Maar 'berg van Megiddo' is een vreemde uitdrukking, omdat er geen berg met die naam bestaat.

Er is wel een dal van Megiddo. Dat is een plaats waar in de geschiedenis van Israël veel veldslagen zijn uitgevochten. De belangrijkste daarvan was toen Josia eropuit trok om farao Necho tegen te houden. Farao Necho trok op naar Karkemis om het hoofd te bieden aan Nebukadnezar, die in 605 voor Christus in opkomst was. Bij Karkemis werd farao Necho natuurlijk verslagen. Maar Josia probeerde te voorkomen dat farao Necho daarheen ging. Hij trok eropuit om hem te onderscheppen en werd gedood. Josia stierf in het dal van Megiddo. Het was een plaats van rouw. Het was een plaats van verwoesting. Het was een plaats van nederlaag voor Israël. Dat is ongetwijfeld de reden waarom het hier wordt genoemd als de plaats waar deze strijd als het ware zal worden uitgevochten.

Zal die letterlijk in het dal van Megiddo plaatsvinden? Niet noodzakelijk. Denk eraan, het hele land Israël was vol bloed. De Romeinen trokken eerst Galilea binnen en baanden zich een weg naar Jeruzalem. Drieënhalf jaar lang was het hele land in oorlog. Het dal van Megiddo heeft daar beslist zijn deel van meegemaakt. Maar het punt hier is dat het lijkt op het verlies dat Israël eerder bij Megiddo leed. Dit is verwoesting. Dit is een nederlaag voor Israël. Het is de grote dag van God de Almachtige.

28

De grote dag van de Heer

We hebben in het Oude Testament verwijzingen gezien naar de grote dag van de Heere. Joël noemde die de grote en ontzagwekkende dag van de Heere. Maleachi noemde die de grote en verschrikkelijke dag van de Heere. Zowel de context van Joël als die van Maleachi plaatst deze dag in de eerste eeuw. Joël plaatst hem vlak na Pinksteren. Joël zei dat de Geest van de Heere zou worden uitgestort en dat er daarna vuur, bloed en rookdamp zouden zijn vóór die grote en verschrikkelijke dag van de Heere. Petrus citeerde die passage op de pinksterdag en zei dat die toen in vervulling ging: de uitstorting van de Geest en, bij implicatie, het spoedig komende bloed, vuur en rookdamp op de verschrikkelijke dag van de Heere.

Maleachi zei dat Elia zou worden gezonden vóór de grote en ontzagwekkende dag van de Heere. Jezus zei:

En als u het wilt aannemen: hij is Elia, die komen zou.

MATTHEÛS 11:14

Maleachi spreekt dus over Johannes de Doper, die vóór de grote en ontzagwekkende dag van de Heere komt. Joël spreekt over de uitstorting van de Heilige Geest met Pinksteren vóór de grote en ontzagwekkende dag van de Heere.

Wat is de grote en ontzagwekkende dag van de Heere? Johannes de Doper kwam en waarschuwde hen dat God op het punt stond het kaf in het vuur te werpen en de vruchteloze bomen in het vuur te werpen. Dit is het oordeel waarvan Jezus zei dat het over die generatie zou komen. Het is de strijd van de grote dag van God de Almachtige. Het is Gods oordeel over degenen die Zijn Zoon kruisigden en zich niet bekeerden. Natuurlijk bleven niet alle Joden onbekeerd. Er was de gemeente in Jeruzalem. Er waren christelijke Joden, maar zij ontkwamen hieraan. Dit was Gods strijd, waarin Hij de dood van Zijn Zoon wreekte, en die van de profeten van wie het bloed vergoten was. Jezus zei dat al hun bloed over deze generatie zou komen. Dit was de generatie die dat overkwam.

29

De zevende schaal en de grote aardbeving

Toen goot de zevende engel de schaal uit in de lucht, en er kwam vanuit de tempel in de hemel een luide stem vanaf de troon, die zei:

Het is gebeurd.

Dit is de definitieve ondergang. Er waren stemmen, donderslagen en bliksemstralen, en er kwam een grote aardbeving, zo'n geweldige en hevige aardbeving als er niet geweest was sinds er mensen op aarde waren. De grote stad viel uiteen in drie delen, en de stad van de volken viel. In het Grieks staat 'de stad van de volken', niet 'de steden van de volken vielen'. Het grote Babylon werd voor God in gedachtenis gebracht, zodat Hij haar de beker met de wijn van de grimmigheid van Zijn toorn zou geven. Elk eiland vluchtte weg, en de bergen waren niet meer te vinden. Grote hagel viel vanuit de hemel op de mensen, waarbij elke hagelsteen ongeveer het gewicht van een talent had. Dat is honderd pond. En de mensen lasterden God vanwege de plaag en de hagel, want die plaag was buitengewoon groot.

Wanneer alles gebeurd is, zegt een stem in de hemel:

Het is gebeurd, en dan zijn er stemmen, donderslagen en bliksemstralen. Die zijn verscheidene keren genoemd, en iedere keer dat ze genoemd worden, wordt er iets aan toegevoegd. Een paar hoofdstukken hiervoor werd er een aardbeving aan toegevoegd. De volgende keer waren er een aardbeving en hagel. Deze keer worden er geen nieuwe dingen aan toegevoegd. Alleen de hevigheid van zowel de aardbeving als de hagel neemt toe. De aardbeving is de ergste ooit. De hagel is ongelooflijk: hagelstenen van honderd pond. Wat een verschrikkelijk oordeel.

Dit is natuurlijk apocalyptische beeldspraak. Aan het einde van vers 18 staat:

En er kwamen stemmen, donderslagen en bliksemstralen. En er kwam een grote aardbeving, zo een als er niet is geweest sinds er mensen op de aarde geweest zijn: zo'n aardbeving, zo groot!

OPENBARING 16:18

Zo'n aardbeving zou kunnen plaatsvinden, maar Jezus sprak op die manier over de verwoesting van Jeruzalem. Hij zei dat het erger zou zijn dan alles wat eraan voorafgegaan was en alles wat erna nog zou komen. Ezechiël sprak in feite op die manier over de verwoesting van Israël in zijn tijd. In Ezechiël 5, ik denk dat het vers 9 was, zei hij dat wat God op het punt stond in Jeruzalem te doen, niet te vergelijken was met iets wat Hij ooit eerder gedaan had of ooit weer zou doen. Het is natuurlijk een overdrijving, maar het idee is dat het bijna uniek is. Het is uiterst zeldzaam dat er zoiets verschrikkelijks gebeurt.

30

Jeruzalem valt uiteen in drie delen

En de stad viel uiteen in drie delen. Wat betekent dat? Josephus vertelt ons dat tijdens het beleg van Jeruzalem de belegerde bevolking binnen de stad zich opsplijste in drie kampen die met elkaar in oorlog waren. Zo raakte de stad in drie delen verdeeld. Sommige mensen denken dat dit is wat hier bedoeld wordt, maar ik denk van niet. Ik denk dat Ezechiël 5 het antwoord geeft.

In Ezechiël hoofdstuk 5 staat in vers 1:

En u, mensenkind, neem u een scherp zwaard. U moet dat voor uzelf als kappersscheermes gebruiken, en dat over uw hoofd en over uw baard laten gaan. Daarna moet u voor uzelf een weegschaal nemen en de haren verdelen.

EZECHIËL 5:1

In vers 5, Ezechiël 5:5, legt God uit waar dit over gaat. Hij zei:

Zo zegt de Heere HEERE: Dit is Jeruzalem: Ik heb het te midden van de heidenvolken gezet met landen eromheen.

EZECHIËL 5:5

enzovoort. Hij zegt in feite dat zij drie verschillende lotgevallen zal ondergaan. Een derde zal door het zwaard sterven, een derde zal in het vuur verbrand worden en een derde zal in de wind verstrooid worden, dat wil zeggen, over de wereld verspreid worden. Hij zei:

En u, mensenkind, neem u een scherp zwaard. U moet dat voor uzelf als kappersscheermes gebruiken, en dat over uw hoofd en over uw baard laten gaan. Daarna moet u voor uzelf een weegschaal nemen en de haren verdelen. Een derde deel moet u midden in de stad met vuur verbranden als de dagen van de belegering voorbij zijn, en een derde moet u nemen en met het zwaard daaromheen slaan, en een derde in de wind verstrooien, en Ik zal het zwaard achter hen trekken.

EZECHIËL 5:1-2

De stad wordt in drieën verdeeld. Deze beeldspraak komt uit Ezechiël. Het gaat over Jeruzalem. En er staat dat Hij haar de beker met de wijn van de grimmigheid van Zijn toorn geeft.

31

Verdwijnende bergen en geweldige hagel

De aardbeving is zo hevig dat er figuurlijk staat dat elk eiland wegvluchtte en de bergen niet meer te vinden waren. Dit werd ook gezegd toen het zesde zegel verbroken werd, in hoofdstuk 6, vers 14. Ook toen bewogen alle bergen en eilanden heen en weer, of verdwenen ze, of iets dergelijks. Het is natuurlijk apocalyptische beeldspraak. Het is een aardbeving. Alles schudt.

Je kunt dit volop in het Oude Testament vinden. Zelfs in Zacharia 4 staat bijvoorbeeld:

Wie bent u, grote berg? Voor de ogen van Zerubbabel zult u een vlakte worden. Hij zal de sluitsteen aandragen onder luid geroep: Genade, genade zij hem!

ZACHARIA 4:7

De berg vóór Zerubbabel zal verwijderd worden. Of een berg splijt in tweeën en vormt een dal, in Zacharia hoofdstuk 14. Bij sommige andere profeten smelten de bergen, beven ze of huppelen ze. Bergen doen zulke dingen in apocalyptische beeldspraak. In het werkelijke leven doen ze dat niet, en het is niet de bedoeling dat we dit als een letterlijke situatie zien. Dit is een rampenfilm. Hiermee wordt in feite geprobeerd ons een indruk te geven van hoe groot deze ramp is.

Maar er zijn ook letterlijke elementen in. De stad is beslist gevallen, en er viel grote hagel. In vers 21 staat:

En grote hagelstenen, elk ongeveer een talent zwaar, vielen uit de hemel op de mensen neer. Maar de mensen lasterden God vanwege de plaag van de hagel, want de plaag van de hagel was zeer groot.

OPENBARING 16:21

enzovoort. Zo eindigt dit.

32

Josephus over stenen van een talent

Hoe zit het met deze hagelstenen? Zoals ik al zei, is veel ervan symbolisch, en een deel ervan heeft een letterlijke tegenhanger. Wat betreft de hagelstenen met het gewicht van een talent is er een interessante passage die Josephus heeft geschreven. Hij was

erbij. Josephus nam deel aan die oorlog en schreef daarna de geschiedenis ervan. Toen hij beschreef hoe de Romeinen Jeruzalem met katapulten aanvielen, noemde hij de katapulten machines. Het waren oorlogsmachines.

Dit is een alinea van Josephus. Hij is heel interessant. Hij spreekt over de aanval van de Romeinen op Jeruzalem. Hij zegt: “De machines die de Romeinse legioenen voor hen gereed hadden, waren bewonderenswaardig ontworpen, maar nog buitengewonere machines behoorden toe aan het Tiende Legioen.” Dat is het legioen dat ik eerder genoemd heb en dat van de rivier de Eufraat kwam. “De machines die pijlen afschoten,” waarmee hij gewone pijlen bedoelt, “en de machines die stenen wierpen, waren krachtiger en groter dan de rest. Daarmee sloegen ze niet alleen de uitvallen van de Joden af, maar verdreven ze ook degenen die zich op de muren bevonden.”

Deze stenen en pijlen werden door katapulten over de muren geschoten en verdreven de mensen die de muren verdedigden. “De stenen die werden weggeslingerd, hadden nu het gewicht van een talent.” Is dat niet interessant? Jeruzalem werd bestookt met stenen die het gewicht van een talent hadden en die twee stadiën en verder werden geslingerd. De slag die ze toebrachten, kon op geen enkele manier worden doorstaan. Niet alleen niet door degenen die als eersten in hun baan stonden, maar ook niet door degenen die zich op grote afstand achter hen bevonden.

Wat de Joden betreft: in het begin keken ze uit naar de komst van de steen, want die was wit van kleur. Josephus had het boek Openbaring niet gelezen, maar hij beschrijft hoe Jeruzalem werd bestookt met witte stenen die ongeveer een talent wogen. Het klinkt meer als hagelstenen met het gewicht van een talent dan bijna alles wat je je verder zou kunnen voorstellen. Hij zegt: “Ze konden daarom niet alleen worden opgemerkt door het harde geluid dat de steen maakte, maar door zijn helderheid kon hij ook worden gezien voordat hij aankwam.” Waarschijnlijk bestookten ze de stad 's nachts. Daardoor was de witte kleur van de steen gemakkelijk te zien tegen de donkere hemel.

Daarom waarschuwden de wachters die op de torens zaten hen wanneer de machine werd losgelaten en de steen daaruit kwam. Ze riepen luid in hun eigen landstaal: “The Son cometh!” S-O-N, voor alle duidelijkheid. Daar zullen we zoiets over zeggen.

Degenen die zich in zijn baan bevonden, gingen opzij en wierpen zich op de grond. Doordat ze zichzelf zo beschermden, viel de steen neer zonder hun kwaad te doen.

Maar de Romeinen bedachten hoe ze dat konden voorkomen door de stenen zwart te maken. Daardoor konden ze hen met succes raken, omdat de steen niet van tevoren werd opgemerkt. Het was natuurlijk nacht, dus de zwarte stenen konden niet worden gezien. “En zo vernietigden ze met één slag velen van hen,” staat er. Dat is het einde van die alinea. Dat staat in De Joodse Oorlog, boek 5, hoofdstuk 6, paragraaf 3.

33

De komst van de Zoon en Jeruzalems val

Hij zegt dat deze witte stenen, die ongeveer een talent wogen, op Jeruzalem vielen. In apocalyptische taal zou daarover gesproken kunnen worden als een hagelstorm van witte stenen die een talent wogen. Maar interessant is dat Josephus zegt dat de wachters, toen ze de steen aanvankelijk zagen aankomen, de mensen waarschuwd en zeiden: “The Son cometh.” S-O-N cometh.

Geleerden hebben zich het hoofd gebroken over wat dat in vredesnaam betekent. Sommige geleerden hebben geopperd dat het een drukfout of een overschrijffout is en dat er oorspronkelijk stond: “The stone cometh.” Dat zou logisch zijn. De steen komt eraan — dat is logisch. Maar dat werkt in het Engels beter dan in het Grieks. Daarom is het niet waarschijnlijk dat er “The stone cometh” stond.

Velen hebben geopperd dat de Joden van de christenen hadden gehoord dat Jezus zou komen om de stad te oordelen. Wanneer die stenen aankwamen, zouden ze de christenen dan spottend hebben nagepraat en hebben gezegd: “Daar komt de Zoon van wie zij zeiden dat Hij zou komen. De Zoon des mensen komt om onze stad te vernietigen. De Zoon komt.”

Stefanus werd gestenigd nadat ze hem ervan hadden beschuldigd dat hij zei dat Jezus van Nazareth „deze plaats” zou afbreken, waarmee de tempel werd bedoeld. Vanwege dat bericht werd hij gestenigd. Hij had natuurlijk gelijk. Jezus heeft de tempel

inderdaad door middel van de Romeinen vernietigd. Maar de Joden verachtten de christenen vanwege deze boodschap en het kan heel goed zijn dat ze hen bespotten toen ze zeiden: “De Zoon komt.”

Maar dat is niet het belangrijkste. Het is gewoon een interessante kanttekening. Het interessante is dat Josephus niet wist wat er in het boek Openbaring stond. Hij was namelijk geen christen en woonde waarschijnlijk niet eens in het gebied waar het boek Openbaring in omloop was. Later bevond hij zich in Rome, niet in Klein-Azië. Toch spreekt hij over deze vallende witte stenen, noemt hij hun gewicht, en komt dat precies overeen met wat Openbaring zegt.

Dit was de val van Jeruzalem. Ik geloof dat de hoofdstukken 14 tot en met 16 ons de laatste plagen geven. Wat blijft er dan nog over, als dat de laatste plagen zijn? Dan is er nog de val van Babylon, die in de hoofdstukken 17, 18 en 19 als een afzonderlijk onderwerp wordt behandeld. Daarna hebben we in hoofdstuk 20 het duizendjarig rijk. Dat wordt interessant. Daarna hebben we de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, en dat is alles wat er voor ons nog over is van Openbaring. Dat zullen we in de resterende lezingen behandelen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Openbaring 14:1-5
- 2 Petrus 2:7-8
- Hebreëën 12:22
- Hebreëën 12:23
- Openbaring 14:4
- Jakobus 1:1
- Jakobus 1:18
- Openbaring 14:5
- Johannes 1:47
- Romeinen 2:28
- Openbaring 14:6

- Openbaring 14:8
- Openbaring 14:9
- Openbaring 14:19
- Mattheüs 24:14
- Openbaring 16:19
- Openbaring 17:5
- Openbaring 11:8
- Openbaring 17:15
- Openbaring 17:16
- Openbaring 17:18
- Handelingen 4:25-26
- Handelingen 4:27-28
- Openbaring 14:10-12
- 2 Thessalonicenzen 1:9
- Jesaja 34:5
- Jesaja 34:9
- Openbaring 14:13
- Openbaring 14:14-16
- Openbaring 14:17-20
- Mattheüs 3:12
- Mattheüs 3:10
- Jesaja 5:7
- Klaagliederen 1:15
- Openbaring 15:1-2
- Openbaring 15:3-4
- Openbaring 15:5
- Openbaring 15:6-7
- Mattheüs 23:38
- Johannes 2:16
- Mattheüs 23:38-39
- Jeremia 7:16
- Openbaring 16:1
- Openbaring 16:2
- Johannes 19:15

- Johannes 18:39-40
- Openbaring 16:3
- Openbaring 16:4
- Openbaring 16:5-6
- Lukas 13:33-35
- Mattheüs 23:35-36
- Openbaring 16:7
- Openbaring 16:8-9
- Openbaring 7:16-17
- Jesaja 49:10
- Psalmen 121:6-7
- Openbaring 16:10-11
- Openbaring 16:12
- Openbaring 16:13
- Openbaring 16:15
- Openbaring 16:16
- Mattheüs 11:14
- Openbaring 16:18
- Ezechiël 5:1
- Ezechiël 5:5
- Ezechiël 5:1-2
- Zacharia 4:7
- Openbaring 16:21

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.